...АРТИИН ЦК-гэй МАРТЫН ПЛЕНУМЭИ ТОГТООЛЫЕ, ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ УРЯАЛЫЕ БУРЯТ ОРОНОЙ АЖАЛШАД БҮРИН ДЭМЖЭЖЭ, БОДОТО АЖАЛААРАА ХАРЮУСАНА

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯТ ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 73 (9827) | 1962 оной мартын 27, вторник | Сэн 2 мүнгэн

...ГНЫШ, ЗАЛУУ НАҺАН, ...ТИМНАЙ УРЯАЛНАЛ!

«Залуушуулай урда ерээдүйн гайхамшагта үйлэ хэ...үүд нээгдэжэ, угаа һайхан, зүрхэ татама зула ба...ка байна... — ...арти болбол комсомолдо, совет залуушуулда ...дэг, манай залуу үетэнние урагшань — комму...мын барилгануудта эрид дабшан ошохыень уряал...»

Н. С. ХРУЩЁВ.

...рнүүдтэ арад зо...дэбхи хэшээл ха...эрмэ үер мэтэ ...эршэдэнэ. Энэн...лтай бэшэ. Ком...ескэ партиин Цент... Комитедэй мартын ... абаһан түүхэ...хэбэринүүд бүхы ...аймнай дунда шэ...шэнэ зориг бада...урагшаа дабшаха ... хараа зам то...ко үгөө бшуу. Ху...ые хүгжөөхэ, ху...ын продуктнуудые ...бэг болгохо гээшэ ... байгуулалтын ...фронт, бүхы пар...ы арадай хэрэг ... тус Пленум тодо ...бари үгэһэн бай... иимэһээ бүгэдэ ...нэ дайшалхы хэ...баадалсангүй бай...ай үгы гэжэ ма... үетэн мэдүүлнэ.

...аар урдань ком... хүдэлмэрилэгшэд ветеринарна вра... Маханчеев Вла...ганов хоёрой гар...хэлые бүрин дэм...йашаамаар. Мү... Маханчеев Хэ... совхозой ажахын ...орооһон хонишо...гадын бригадирэй ...аар, Владимир Саянанай совхозой ...тоосоондо ороһон ...арна фермые дааг...элнэ. Эдэ хоёр нү...үүд болон аймаг...нүүдтэ байрлаад, ...һан дээрэ һуудаг ...эдтэ иигэжэ хан...дэнтэй зэргэ жаг...нар! Эдеэ хоо...үүдые элбэгжүүл... шангаар тэмсэ... хонишодой бри... фермэ болон ...тэ таанад яаха ... хэрэгтэй болоод Манай жэшээ дэм...олхоз, совхозуудта ...ко хүдэлхыетнай ...ди, нүхэд ветвра...ономууд, зоотех...

...айн һайхан жэ...эб! Агуухэ рево...ё ёһо заншалай уг ...агшад, эхэ эсэ...дарта хэрэгүүдые ...үлэгшэд байһан ...эр эгээл харюу... эгээл хүндэтэй ...ожо хүдэлбэ ха...рал партиингаа ...өөр ойлгоһоноо, ... арюун уялга...йн мэдэржэ бай... залуу патриодууд ... жэшээ болгон ха...уу!

... колхозуудта мэр... кадрнууд дута... Хүдөө ажахые ... хүгжөөхэ хэрэг... хабаадаха уялга...аа мэдэрдэг, ...мэдэдэг түрүү хү... колхоз, совхозуу...үүлхын тула го...дэгэй залуушуул...жа, хүдөө гаража ... хүбүүд, баса... лэ уряалмаар ...гэжэ ЦК-гэй мар...ум дээрэ Никита ... Хрущев хэлээ ...лиин энэ уряае ...ймнай залуу үе...эбхитэйгээр дэм...

жэжэ, хүдөө ажахын үйлэдбэриин түрүү зэргэдэ ажаллахаяа ошожо байнад. Мүнөө Улан-Удын 50-аад гаран хүбүүд, басагад хүдөө гарахамнай гэһэн мэдүүлгэ баринхай, 20 гарандань комсомолой путевко барюулагданхай. Гэхэ зуура эдэ һайн дуратайшуулай дунда хүдөө ажахын нэгэшье мэргэжэлтэ байхагүй юм. Зүгөөр Улан-Удэдэ, аймагай түбүүдтэ үсөөн бэшэ залуу мэргэжэлтэд элдэб саарһа эреэлжэ һуудаг лэ байһаар. Эдэнэр хүдөө гараха дурагүй гү, али түбхинэнхэй байдалһаа холодохо зүрхэгүй гээшэ гү? Эгээл иимэ, колхоз, совхоздо ошожо ажаллахаяа айдаг комсомолшуудые совет үеын түрүүшын комсомолшууд наада барин шоглохо һэн гэжэ Н. С. Хрущев хэлэһэн байха. Теэдшье хүдөө ажахыда тушаан болоһон хүнүүд бэшэ, харин үнэхөөрөөл шударгы, урагшаа һанаатай, мэргэжэлтэй хүнүүд хэрэгтэй. Тиимэһээ хүдөө ябуулагдаха хүнүүдые нарин нягтаар шэлэжэ абаха, мэдүүлгэ бариһан лэ хүн бүхэниие эльгээжэ болохогүй.

Мүнөө республикымнай аймагуудта хүдэлжэ байһан хүдөө ажахын мэргэжэлтэд һайн дураараа сэхэ колхоз, совхозуудта ажаллахаяа ошожо байна. Энэ талаар партиин Түнхэнэй, Зэдын, Бичурын райкомууд хүмүүжүүлгын ба эмхидхэлэй яһала ехэ хүдэлмэри хээ, хэжэшье байһаар. Зорилго юуб гэхэдэ, бэрхэшээлнүүдһээ айнгүйгөөр ниитын хэрэгтэ эрхим хубитаяа оруулха үнэн сэхэ хүнүүдые, тусхай мэргэжэлтэй коммунистнууд болон комсомолшуудые колхоз, совхозуудта, бригада, фермэнүүдтэ эльгээхэ шухала. Гэхэтэй хамта эдэ хүнүүдые саг соонь дэмжэхэ, тэдээндэ анхаралтайгаар хандаха, али болохо туһа хүргэхэ хэрэгтэй.

...ЫН ОБЛАСТЬ. ...районой «Лени... туршалгын-жэшээ... бобово ургамал... байна.

...ой фотохронико.

Замыемнай заажа үгөө

Эдэ үдэрнүүдтэ совхозой алишье фермэ, гүүртэ, отарануудта ябахада, һаалишад, малшад, хонишод, механизаторнууд партиин ЦК-гэй мартын Пленум дээрэ нүхэр Н. С. Хрущевой хэһэн элидхэл болон тэндэ абтаһан бусад материалнууд тухай зүрхэ сэдьхэлээ ханангяар хөөрэлдэнэ.

Тиигэншьегүй яахаб! Партимнай хүдөө ажахые хүтэлбэрилгэдэ бии байһан дутагдалнуудые ленинскэ ёһоор эрид шүүмжэлэн, хүсэд ашаглагдаагүй арга боломжо, нөөсэнүүдэй айхабтар ехэ байһаниие заажа үгөө ха юм. Үнэхөөрөө бидэ гүрэнэйнгөө, партиин шэнэ Программын эрилтэдэ хүрэмөөр хүдэлжэ үшөөл биранагүй гээшэбди.

Манай совхозой амяараа бэеэ даанхай ажахы болгогдожо. шэнээр эмхидхэгдэһэнһээ хойшо 2 һара хахад тухай саг үнгэрбэ. Энэ үе соо совхозой ажалшад, малшад эмхидхэлэй дутагдалнууд болон түрүүшын бэрхэшээлнүүдые зоримгойгоор дабан гаража, гүрэндэ мяха худалдаха нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб болзорһоонь холо урид дүүргэжэ, Эхэ орондоо 590 гаран центнер һайн шанартай мяха үгөө. Һаалишаднай баһал оролдосотойгоор хүдэлжэ, үнеэдэйнгээ һү шэмэ нилээд дээшэлүүлээ. Һаяхан КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй материалнуудтай танилсаха зуураа, совхозой эрхим һаалишан, БурАССР-эй Верховно Соведэй депутат Цыбикмит Холхонова иигэжэ мэдүүлээ:

— Партиингаа иимэ анхарал оролдолгодо харюу болгон, урда абаһан уялгаяа дахин хаража үзөөд, мүнөө жэлдэ үнеэн бүриһөө 2000 литрһээ бага бэшэ һү һаахаб,—гэбэ. Мүн тэрэнэй жэшээгээр һаалишад Дулма Дондокова, Нина Нинтоева, Цыжип Доржиева гэгшэд баһал үнеэн бүриһөө 2000 литр һү һаахаар шиидээ.

Хонишодой дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ үнинэй хонишон Аким Абрамов эрхимлэжэ гараа. Энэ нүхэр туһалагшадтаяа хоюулан, ондоо тээһээ ямаршье туһаламжагүйгөөр 650 хониһоо 580 хурьга гэхэ гү, али зуун эхэ хонин бүриһөө 89 хурьга абаад, гарза хоролтогүйгөөр гүлжүүлнэ. Иигээд март һарын һүүл болотор үшөө 70 гаран хонин хурьгалха байна.

Совхозой 1-дэхи отделениинхид (эрхилэгшэнь П. Ф. Мартынов) адууһа малайнгаа үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ, түлыень гарза хоролтогүйгөөр абаад, хабарайнгаа тарилгада эрхимээр бэлдэхэ зорилготой. Юуб гэхэдэ «хабарай нэгэ үдэр жэл тэжээхэ» гэжэ зоной хэлсэдэг ёһоор тарилгаяа агротехническэ богони болзорто, эрхим шанартайгаар хэжэ, ургасаяа һайнаар харууһалжа шадаа һаа, орооһо таряа ехээр абаха, үбһэ тэжээл элбэгээр бэлэдхэхэ ха юм. Эндэхид мүнөө жэлдэ өөһэдтөө хэрэгтэй үрэһэ хүрэнгэ хүсэд хаагаад, 5000 центнер таряа гүрэндэ худалдаха байна. Тиигээд эдэнэр совхозойнгоо 2-дохи отделениинхидые социалис мүрысөөндэ уринхай.

Гэхэтэй хамта хэхэ, бүтээхэ юумэмнай үшөөл ехэ, ажал хүдэлмэридэмнай хүсэд ёһоор хэрэглэгдээгүй арга боломжо, нөөсэнүүд, мүн дутуу дундануудшье бии гэжэ яһала мэдэрнэбди.

Шэнээр эмхидхэгдэһэн совхозой ажал хүдэлмэридэ элдэб бэрхэшээл олон ушарна. Илангаяа байра дээрэмнай һайн материально-техническэ база байхагүй, трактор, машина заһабарилха мастерской болон соёл болбосоролой хүдэлмэри эмхидхэхэ зохид клуб, конторошье үгы. Совхозой бүхы һалбаринуудые яажа, ямар шэглэлтэйгээр хүгжөөхэб, дутагдалнуудые хайшан гэжэ түргэн усадхаха талаар республикын совхозуудай трест манда нэгэшье заабари, ямаршье бодото туһаламжа хүргэнэгүй. Хүдөө ажахые халирхайгаар хүтэлбэрилжэ байһан баримтанууд тухай Пленум дээрэ тон зүб шүүмжэлэгдээ. Иимэ ушар манайшье эндэ бии. Жэлэй эхеэр совхозуудай трестын директорэй орлогшо нүхэр Чурилов ерэжэ, ойр зуура харагдаад лэ ошоо һэн. Тэрэ гэһээр энэ руу нэгэшье хүн гэшхээгүй. Һаяхан тэндэһээ манай совхоздо энэ жэлдэ 500 мянган түхэригэй продукци абтаха ёһотой гэжэ түсэб табижа үгөө. Үнэн дээрээ хараад үзэхэдэ, арга боломжоёо зүбөөр хэрэглэжэ, газар таряалангаа һайнаар эдлээ һаа, тэрээнһээ һураггүй ехэ продукци абажа шадахабди. Илангаяа машина техникын хүсэ ехээр хэрэглэдэг болохо, ажалые һайса оньһожоруулха тушаа нилээд ехэ оролдолго гаргагдаха ушартай. Юуб гэхэдэ, тусхай машина, зэмсэгэй дутамаг дээрэһээ хэдэн мянган гектар сабшалан һөөг, бургааһа шугыда дарагданхай, уһа намагта абташанхай хэбтэдэг. Хүнгэн «Беларусь» тракторта шагтагалха (навесной) түхеэрэлгэ, хэрэгсэл хомор.

Мүнөө манай мяха-һүнэй совхозойхид дутуу дундаяа түргэн усадхажа, газар таряалангаа ээзэтэй болгохын тула бүхы һалбаринуудаа ажахын тоосоондо оруулха гэжэ шиидээ. Нэн түрүүн нютагайнгаа байгаалиин эрхэ байдалые һайса хаража үзөөд, эндээ тааруу, үндэр баян ургаса үгэжэ шадаха тэжээлэй ургамал элбэгээр тарихабди.

Тиигэжэ түрэл партиингаа XXII съездын, КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө түрүүшын алхам хэхэмнай гээшэ.

Д.-Ц. Ванчиков,
Хориин Хүрьбын совхозой парткомой секретарь.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум 1962 оной мартын 24-дэ Указ гаргажа, РСФСР-эй Хүдөө ажахын продуктнуудые абаха, бэлэдхэхэ министерство байгуулаа.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшоор, РСФСР-эй Хүдөө ажахын продуктнуудые абаха, бэлэдхэхэ министрээр нүхэр Смирнов Николай Иванович томилогдоо.

(ТАСС).

Долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ ехэ уялгануудые абаһан Курумканай совхозой хоёрдохи отделениин тугалшад һайнаар ажаллана. Үнгэрһэн январь, февраль һарада тугалшан Валентина Кожевина даадаг тугалнуудаа шадамараар харууһалжа, хоногой 800—850 граммаар нэмээдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: **В. Кожевина.**

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

АНТУАН ГИЗЕНГЫЕ ТАБЮУЛХА

МОСКВА. (ТАСС). Антуан Гизенгын гашуудалта байдалда ороод байһан тушаа мэдүүлгэнүүдые Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида, Уласхоорондын Улаан Хэрээһэндэ, Юристнууд-демократуудай уласхоорондын ассоциацида, Ази, Африкын оронуудтай һанал нэгэдэлгын комитедтэ Совет эхэнэрнүүдэй комитет мартын 24-дэ эльгээгээ.

Антуан Гизенгын эхэ Мватамвали Луизын ехээр гашуудажа байһандань гүнзэгыөөр һанаагаа зобожо байһан бидэнэр Африкын элитэ ехэ ажал-ябуулагшые сүлөөлүүлхын, ами наһыень абархын тулада али бүхы хэмжээ абаха тухай шанга эрилтэ хэнэбди гээд ООН-до эльгээгдэһэн мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Патрис Лумумбын болон тэрэнэй соратнигуудай шуһаар гараа зутараағһан этэгээдүүд ООН-эй тугаар халхабша хээд, Африкын арадай эрхэ сүлөөгэй болон бэеэ даанхай байдалай түлөө баһа нэгэ ээрхэг зоригто тэмсэгшэ—Антуан Гизенгые усадхаха гэжэ шиидээд байһаниинь бүхы дэлхэй дээрэ элеэр харагдана.

Эдэ гэмтэ үйлэ хэрэгүүдые мүрдэхын тулада экспертнүүдэй хабаадалгатайгаар уласхоорондын нэрэ хүндэ ехэтэй комисси байгуулха тухай дэлхэйн олониитын хэһэн эрилтые Советскэ Союзай эхэнэрнүүд дэмжэлсэнэ.

К П С С - э й Б У Р Я Д А Й О Б К О М Д О

Тарбагатайн аймагай колхозуудта машина техникын ямараар ашаглагдажа, хадагалагдажа байһан тухай

Аймагай колхозуудта машина техникын ямараар ашаглан хүдэлгэгдэжэ, тэдэнэйнь хэр зэргэ һайнаар хадагалагдажа байһаниие эндэхи партиин райком бодотоор шүүмжэлэн сэгнэжэ үшөөл шаданагүй. Трактор, машинануудые дүүрэн хүсэндэнь хүдэлгэхэ, мал ажалдахи бүхы хүндэ хүдэлмэриие оньһожоруулха тушаа ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалгые дээшэлүүлнэгүй гэжэ КПСС-эй обкомой бюро тэмдэглэнэ.

Тус аймагай олонхи колхозуудта заһабарилга болон харууһалгын муугһаа боложо, ехэнхи техникэнь хүдэлгэгдэнэгүй. Полевой хүдэлмэриин һүүлдэ комбайн, трактор болон хүдөө ажахын бусад машина зэмсэгүүдээ механизаторнуудһаа тушаажа абадаггүй, тэдэнээ ямаршье хиналта харууһагүйгөөр орхижорхидог. Жэшээлхэдэ, Калининай нэрэмжэтэ колхоздо орооһо таряанай, силосэй комбайнууд хуряалгын һүүлээр мехиинэ, һолоомоһоо арилгагдаагүй, ремень, гэнжэ, хюрөөнүүдынь абтаагүй жэбэржэ, муудажа хэбтэнэ. Мүн сеялкэ, плуг, культиваторнуудынь эндэ тэндэ хаягдашанхай, сэгээн талада хэбтэхэ юм. Иимэ таарамжагүй ушар аймагай бусадшье ажахынуудта үзэгдэнэ. Машина, трактор заһабарилха хүдэлмэридэшье нилээд ехэ дутагдалнууд бии. Заһабарилга дээрэ тусхай мэргэжэлтэй бригада, звенонууд эмхидхэгдэнэгүй. Ёһоор таарамжатай түхеэрэлгэгүй мастерскойдо элдэб орёо нарин заһабари хэхэдэнь, тэрэнэйнь шанар тон муу, гаргашанье ехэ болошоно. Заһабарилгаһаа гараһан олонхи тракторынь байра дээрээ хүдэлгэгдэжэ туршагдаагүй байна.

Олонхи сеялкэ, плугууд дахин заһабарилагдахаар болонхой. Үбэлэй сагта тракторнуудые хүдэлгэхэ гурим сахигданагүй. Мүнөө хүрэтэр полевой станууд болон тэндэ хүдэлмэриин үедэ машина, трактор саг зуура оруулжа, техническэ харууһа хэхэ сарай һарабша гэхэ мэтэ түхеэрэгдэнэгүй.

Механизаторнуудай дунда ниитэ политическэ хүдэлмэри һайнаар ябуулха, тэдэндэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1961 оной декабриин 29-нэй Указай удхашанар ойлгуулха тушаа партиин райком, колхозуудай партийна эхин организацинуудшье анхаралаа ёһоор табинагүй. Машина техникэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглан хүдэлгэхын түлөө, мүн коммунистическэ ажалай нэрэ зэргын түлөө эндэ нэгэшье бригада мүрысэнэгүй. Түрүү механизаторнуудай дүй дүршэлтэй танилсажа, ажалдаа нэбтэрүүлхын түлөө оролдолго мүртэй гаргагданагүй. Трактор, комбайн болон хүдөө ажахын бусад машина һайнаар абажа ябаһанай түлөө материальна талаар урмашуулха, тэдэндэ эзэн бусаар хандаха ябадалтай шангаар тэмсэхэ тушаа юуншье хэгдэнэгүй гэхэдэ болохо.

Мал ажалдахи хүндэ хүдэлмэриие оньһожоруулхын түлөө аймаг дотор оролдолго багаар гаргагдана. Үнеэдые һааха эндэ тодхогдоһон 11 электротүхеэрэлгэнүүдэй оройдоол 7-ниинь хүдэлнэ. Һаалишад тэрэниие яажа хүдэлгэхээ мэдэнэгүй, тэдэнэйнгээ түхэл, ажаллаха гуримтай танилсаагүй. Тэдэнэй ажалайшье түлөөһэн гуримшуулагдаагүй.

Тус аймагта машина техникын ямараар заһагдажа, хэр зэргэ зүбөөр хадагалагдажа байһаниие Мухаршэбэртэхи «Сельхозтехникын» отделениинхид (начальнигынь нүхэр Зайцев) бодотоор хинан шалганагүй, тэндэхи ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдэй урда ёһотой шанга эрилтэ табинагүй гээшэ.

Тиимэһээ КПСС-эй обкомой бюро иигэжэ тогтоогоо:

1. Машина, тракторнуудые зүбөөр ашаглан хүдэлгэхэ, тэдэниие һайнаар хадагалха, колхозуудай мал ажалдахи хүдэлмэриие оньһожоруулха талаар КПСС-эй Тарбагатайн райком, тэрэнэй секретарь нүхэр Тупикин хангалтагүй муугаар хүдэлнэ гэжэ тэмдэглэгдэбэ.

а) механизаторнуудай дунда техническэ һуралсал эмхидхэжэ, ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайнаар ябуулха, илангаяа түрүүшүүлэй дүй дүршэлые шудалжа, ажалда түргэнөөр нэбтэрүүлхэ, техникые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглан хүдэлгэхэ, тэрэнэй гаргашые эрид хороохын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ тухай партиин райком уялгалагдаа.

б) ойрын сагта ажахы бүхэндэ машина техникые һайнаар заһабарилжа, ашаглан хүдэлгэхэ, зүбөөр хадагалхын тула бүхы хүдэлмэри хэгдэхэ зэргэтэй. Колхозуудай гол буусануудта мастерскойнуудые, бригадануудта полевой стануудые һайнаар түхеэржэ, тэндэ машина техникэдэ бага зэргын заһабари, техническэ харууһа хэхэ сарайнуудые бариха шухала. Полевой хүдэлмэриин һүүлээр механигууд гү, али бригадирнар бүхы машина техникые хүсэдөөр тусхай актын ёһоор механизаторнуудһаа заабол тушаажа абаад, һайнаар хадагалдаг болохо гурим тогтоохо байна. Техникые эзэн бусаар абажа ябаад, тэрэнээ эбдэхэ, хаяха ябадалда эбсэшэгүйгөөр хандаха хэрэгтэй.

в) бүхы машина трактор болон хүдөө ажахын зэмсэгүүдые хабарай тарилгада хаһа сагтань бэлдэжэ, тэдэнэй заһабарилгын шанарые наринаар хинан шалгажа, нэгэшье машина тусхай комиссяар абтаһан актгүйгөөр заһабарилгаһаа гаргажа болохогүй. Байгша оной апрелиин 1 болотор бүхы техникын хабарай тарилгада хэр зэргэ бэлдэгдэһэниие шалгахын тула колхозуудай хоорондо шалгалта эмхидхэхэ. Ажахы бүхэндэ апрелиин 15 болотор малай гүүртэ, фермэнүүдтэхи хүдэлмэриие оньһожоруулха тушаа хэмжээ-ябуулгануудые зохёохо шухала.

2. Гүрэнэй техническэ хиналтын инспекциин хүдэлмэриие эрид һайжаруулха тушаа республикын «Сельхозтехникэ» нэгэдэл анхаралаа һайса табиха зэргэтэй. Машина техникые заһабарилха, тэдэниие ашаглан хүдэлгэхэ, хадагалха хүдэлмэриие нарин хиналтада абажа, трактор, машиные задалха, һалгаажа хаяха ябадалые эрид хорихо хэрэгтэй.

3. Бүхы техникын хабарай тарилгын хүдэлмэридэ хэр зэргэ һайнаар бэлдэгдэжэ байһаниие шалгахын тула тусхай шалгалтын бригадануудые эмхидхээд, республикын түрүү механизаторнуудай дүй дүршэлые хэблэлдэ, радиогоор үргэнөөр дамжуулан харуулжа байха тухай республикын газетэнүүд, радио дамжуулгын болон телевидениин комитет уялгалагдаа.

Нарай хурьгад найдамтай гарта

Манай орон дотор коммунизм байгуулха партиин агуухэ Программаар зоригжон, Яруунын аймагай «Дружба» колхозой 2-дохи комплексно бригадын ажахын тоосоондо ороһон Хара Шэбэрэй хонишод абаһан уялгаяа ээзэн ёһоор дүүргэхын түлөө шармайн оролдоно.

Тус отарые залуушье һаа, дүршэл ехэтэй хонишон, коммунист хүбүүн О. Урбаев хүтэлбэрилдэг. Эдэнэр коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури бии болгохо 20 жэлэй түсэбтэ өөһэдынгөө хубитые нэрэтэй түрэтэйгөөр оруулхаар шиидэнхэй. Хонишод абаһан хурьгадаа гарзалуулхагүйн түлөө оролдохоһоо гадна, хонин һүрэгөө бултыень үүлтэр һайнтай, нооһо ехэтэй болгожо, мүн тэдэнээ олошоруулхын түлөө тэмсэнэ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ 2 отараһаа бүридэжэ, ажахын тоосоондо ороһон тус бригадынхид 1220 эхэ хонидые харууһалжа, мүнөө бүхыдөө 960-аад хони хурьгалуулаад, абтаһан хурьгадынь гарзагүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна.

Ажахын тоосоондо ороод, отарадаа бодото ээзэд боложо, өөһэдынгөө хүсөөр 1070 центнер һайн шанартай үбһэ, зелёнко, нилээд ехэ набшаһата тэжээл гэхэ мэтые хонидтоо бэлдээ һэн. Мүн эдэнэр бүри халуун намар байхада эртын хурьгадые абахаар бэлдэжэ эхилһэн юм. Эхэ хонидойнгоо үбэлжэхэ газарта өөһэдынгөө бэлдэһэн һайн шанартай үбһэ тэжээл ехээр зөөжэ, хони, хурьгадайнгаа байра һэльбэн заһабарилһан, дулаалһан байгаа. Намартаа хонидоо мяхажуулан таргалуулжа, хүсэ тамирыень һайжаруулхын тулада ехэ оролдолго гаргаа. Тиигээд, январиин тэнгээр хонид хурьгалжа, түлынь хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар, гарзагүйгөөр абтажа байнхай. Энэ хадаа эртэнһээ һайн бэлэдхэлтэй байһанайнь аша үрэ ха юм. Энэ һарын эсэс болотор бүхы эхэ хонидынь хурьгалжа дүүрэхэ.

Эндэ хони, хурьгадай харууһа, тэжээл эрхим һайнаар эмхидхэгдэнхэй. Хурьгалһан, хурьгалха дүтэлһэншье хонид һүрэгһөө илгагдаад, тусгаар һайн тэжээл дээрэ байлгагдана. Хонин бүридэ үдэртөө 150—200 грамм талха таряанай зүйл үгтэдэг. Мүнөө хододоо модоной шэлбүүһэ эдюулнэ. Байра соонь сэбэр, хуурай, дэбдихэрынь ходо шэнэлэгдэдэг. Эндэхи хонишод хонидоо үдэрэй хоёр дахин уһалжа, саг сагтань эдеэлүүлжэ, сэбэр агаарта гаргажа байдаг юм. Отарын бүхы хүдэлмэри саг соогоо бүтээгдэнэ. Хонидой олоороо хурьгалжа байха үедэ хонишод үдэр һүнигүй ээлжээгээр һахижа, манажа байдаг болонхой.

Кошарпа — базова аргаар хурьгадаа түлжүүлхэ аргагүй дээрэһээ хонишод гурбан ондоо һэрюун гэрнүүдтэ хурьгадаа түлжүүлнэ. Һая гараһан хурьгадаа түрүүшын арбаад хоногой туршада ехэнхидээ эхэтэйнь нэгэ ондоо һэрюун гэртэ байлгадаг. Тииһээр эхээ таниха, мүн өөһэдөө хонишод тэдэнээ һайн таниха болоходоо, ондоо гэртэ оруулна. Тиигэжэ дадхуулһаар 20-оод хоноһон хурьгадаа бүри түлигдэлгүй гэртэ байлгажа эхилнэ.

Хурьгадай гарамсаар эхэдэнь һайса долёолгохо гээшые эдэнэр мартадаггүй. Хурьгадайнгаа гараһаар 15—20 хоноод байхадань тэдэнэйнгээ ута һүүлнүүдыень тайража хаяна, мүн эгээл энэ үедэ эрэ хурьгадаа шэмхэдэг. Эдэнэр түрэл колхозойнгоо хонин һүрэгые олошоруулха, үүлтэрыень һайжаруулха хэрэгтэ оролдосо ехэтэйгээр хандана гээшэ. Тиигэжэ ажахын тоосоондо ороһон тус бригадын хонишод СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын үдэрые ажалай иимэ дүнгүүдээр угтаба.

Н Дамбаев.

Уран зура

А АЖАБАЙДАЛ

НУМЭЙ МАТЕРИАЛЫЕ ХЭНДЭ ОЙЛГУУЛХА

хормойдо ша, малша нигаа ЦК-гэй эй шиидхэбэ- зүрхэйһөө һай- эршэтэй һайнаар йһанаа мэдүүлнэ. материалнуудые э һайса ойлгуулжа, ахын эдеэ хоол бүри лбэг болгохо гээшэ а эхин организацинуу- йшалхы зорилгонь бо- байна ха юм. Ажалша- дунда ойлгууламжын хү- мэри хамагай түрүүн хэн уулха ёһотойб? Пропагандист болон агитаторнууд гэжэ харюусахада зүбтэй. Манай аймагта агитаторай гэрнүүд түрүүшынхеэ бии болгогдоо. Сүлөөтэй сагтаа ажалшад эндэ сугларжа, агитаторай хөөрөөе шагнаха ехэ дуратай юм.

Аймагай түб Орлик тосхондо агитаторай 5 гэр бии. Хүнүүд үдэшэ бүри сугларжа, агитаторнууд—дунда һургуулиин багшанар Л. С. Аюшинова, А. Г. Качалова гэгшэдэй хөөрөөе угаа һонирхон шагнадаг. Тэдэнэр коммунизм байгуулха Программаар, КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй материалнуудаар һонирхолтой хэдэн хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөөд байна.

Колхоз бүхэндэ агитаторай хэдэ хэдэн гэрнүүд эмхидхэгдэнхэй. Тэндэ газетэ, журналнууд, уран зохёолой номууд дэлгээтэй байдаг. Малшад үдэшэндөө, сүлөөтэй сагтаа сугларжа, шэнэ газетэнүүдые уншадаг, хэрэгтэй номуудаа абадаг, агитаторай хөөрэлдөө шагнадаг болонхой. Хүдөөгэй айл бүхэн газетэ, журналнуудые олоор захидаг, радио дамжуулга шагнадаг юм. Хүдөө нютагуудай айл бүхэн өөһэдын библиотекэтэй боложо байна. Теэд энэ асуудалаар хэдэн үгэ хэлэхэ хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, манай аймагай номой болон бэшэшье магазинуудта бурят хэлэн дээрэ гаргагдаһан номууд тон хомор. Илангаяа бурят уран зохёолшодой номууд манай холын аймагта оройдоо ошодоггүй гэжэ сэхыень хэлэхэ байнаб. Байгша оной январиин 10-һаа февралиин 10 хүрэтэр ном тараалгын һара соносхогдоһон байгаа. Энэ үе соо ном тараалгаар ехэхэн хүдэлмэри хэгдээ гэжэ тэмдэглэмээр. Гэбэшье дутуу дутуу дунданууд үзэгдөө һэн. Жэшээнь, хүнүүд бурят номуудые ехээр хэрэглэһэн байгаа. Теэд Буркоопсоюз, Культурын министерство энээн тушаа мэдэжэ байбашье, хэрэгтэй номуудые оройдоо эльгээгээгүй.

Соёл сурталай, ойлгууламжын хүдэлмэридэ хүдөөгэй интеллигенци угаа эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болонхой. Жэшээнь, Кировэй нэрэмжэтэ колхозой багшанар-комсомолшууд В. Ж. Мункоаов, Г. А. Нелханова, ветеринарна врач А. Д. Пастыков, сомоной Соведэй түрүүлэгшэ С. Д. Аюрова болон бусад малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри саг үргэлжэ удхатайгаар ябуулдаг. Тиимэһээ зоной магтаалда ходо хүртэдэг юм. «Улаан Аха» колхозойшье залуушуул Б. Д. Иванов, Ж. Д. Самбялов, К. Х. Сандаков, К. С. Хабтагаев болон бусад малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулхадаа, колхозойнгоо ажабайдалтай нягтаар холбодог. Мүнөө тэдэнэр КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдээр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэжэ эхилээ. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи бригадын бригадир, залуу коммунист нүхэр Арданов малшадайнгаа дунда ойлгууламжын хүдэлмэри үдэр бүри ябуулдаг. Нүхэр Арданов аймаг соогоо бэрхэ агитаторнуудай нэгэн гэжэ тоологдодог. Коммунизм байгуулха гайхамшагта Программа тухай хэдэн хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн, мүнөө ЦК-гэй мартын Пленумэй материалнуудтай бүхы малшадаа танилсуулхын тула ехэхэн хүдэлмэри хэжэ байна.

Гэбэшье ойлгууламжын хүдэлмэри нэгэ жэгдээр хаа хаанагүй үшөөл ябуулагданагүй. Зарим агитаторнууд хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхын орондо миин лэ газетэ уншалгаар хизаарладаг байна. Тэдэнэй хүдэлмэри ажабайдалтай ямаршье холбоогүйгөөр ябуулагдана ха юм. Жэшээнь, райфо, хэлхеэ холбооной конторын партийна эхин организациин агитаторнууд Ю. Халзутхаев, Л. Любецкая, Р. Жамбалов болон бусад өөһэдынгөө участогуудта хаа яа гарадаг, хөөрэлдөөнүүдые оройдоо үнгэргэдэггүй. Мүн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организаци (секретарьнь нүхэр И. М. Нахацаков) агитаторнуудай хүдэлмэридэ анхаралаа багаар табидаг, тиимэһээ тус колхозой малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри хайша хэрэгээр ябуулагдана. Ушар иимэһээ партиин райком дээрэ дурсагдаһан дутуу дундануудые харaадаа абажа, ойлгууламжын хүдэлмэри бүри һайжаруулха ёһотой.

В. Галсанов,

штатнабэшэ корреспондент.

Ахын аймаг.

ОЛОНОЙ ЭДЭБХИТЭД

Манай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд нартиингаа ЦК-гэй мартын Пленумэй материалнуудые ехэ һонирхолтойгоор шудалжа эхилэнхэй, тэрээндэнь колхозой агитаторнууд ехэхэн туһа хүргэнэ.

Сухоручьевска һургуулиин багшанар-агитаторнууд Е. А. Максимова, Н. Н. Разуваева, К. Т. Коковикова, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэн Клава Ванкурто, гахайн фермэ дээрэ хүдэлдэг Феня Мальцева, колхозой складые даагша О. Ф. Шелкунова болон бусад олоной дунда ходо уншалга, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

Н. Куртошин.

Бичура.

МОЛДАВИИН ССР. **Партин, правительствын шиидхэбэриие бэелүүлэн, республикын эрдэмтэд-селекционернүүд шэнэ сортын ороohото, бобово ургамалнуудые бии болгохын түлөө ажаллажа байна. Тиигэжэ эрхим һайн ургасатай шэнэ сорт бии болгоо. Зураг дээрэ: Страшенскэ туршалгын пунктын ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ К. С. Загороднюк, лаборантка Н. Н. Счастливая гэгшэд туршалга хэхэеэ асарһан бобово ургамалнуудай үрэһэ хаража байна.**

ТАСС-эй фотохронико.

АЖАЛША ЗОНОЙ АША ТУҺАДА...

Ажалшадай ажаһуудалай үдэр бүриин эрилтэ хэрэгламжые гүйсэд дүүрэнээр хангажа байха хэрэгые һайжаруулха тушаа мүнөө үе сагай гайхамшагта документ болохо КПСС-эй Программа дотор тодо һонороор хэлэгдэнхэй, хүндэтэй зорилго табигданхай. Манай парти хадаа хүн зоной ажаһуудалай хэрэгламжые сүм хангажа байха арга ойрын жэлнүүд соо бии болгохо гэжэ түсэблэн хараална.

Тон зүб! Арад зондоо аша туһа хүргэхэ, тэдэниие материальнашье, соёл культурынье талаар хүсэд дүүрэн хангаха гэһэн асуудал манай обществын, манай партиин эгээл дээдэ шатынь, эгээн нангин хуули ёһониинь ха юм. Коммунистическэ парти, Советскэ правительство манай хүн зоной ажабайдал жэлһээ жэлдэ һайжараг лэ гэжэ анхаралаа табижа байдаг бшуу.

Үнгэрһэн 2—3 жэлэй туршада республика доторнай хүн зоной аша туһада зорюулагдан ажалшадай хэрэгламжэ хангаха 27 комбинат, павильон ашаглалгада оруулагдаһан байна. Тэдэнэй тоодо хүнүүдэй элдэб хэрэгламжэ хангаха, мүн хубсаһа оёхо Улан-Удын Революциин талмайдахи шэнэ түхэлэй комбинат оролсоно. Тэрэшэлэн Закаменск, Гусиноозерск городуудта, Нижне-Ангарск, Байкало-Кудара, Петропавловка, Хори, Иволга, Ново-Селенгинск болон бусад олон тосхонуудта иимэрхүү комбинат, павильонууд шэнээр баригдаа. Радиоприемник, оёдолой машина гэхэ мэтын ажаһуудалда хэрэглэгдэдэг орёо оньһон хэрэгсэлнүүдые заһаха, мүн гутал оёхо, заһаха, хадхаха оньһожоруулагдамал мастерской Улан-Удэдэ баригдажа захалаа. 1962 ондо Мухаршэбэр, Суулга, Никольск, Нарһата, Татаурово тосхонуудта комбинат, павильонууд баригдажа дүүрэхэнь.

Шэнэ предприятинуудые ашаглалгада оруулһанай, ажалай эмхидхэл гуримшуулһанай ашаар хүн зоной ажаһуудалай хэрэгламжэ хангаха хэрэг нилээд һайжараа. Манай управлениин предприятинуудай хэһэн, бүтээһэн юумэ 1958 онойхитой сасуулбал, 1961 оной эсэстэ 1,8 дахин ехэ болоо.

Манай управлениин предприятинууд нёдондо продукци үйлэдбэрилэн гаргаха жэлэйнгээ түсэб 102 процент дүүргээ һэн. Ажалай бүтээсэ мүн лэ дээшэлһэн, продукциин үнэ сэн һалашье химдарһан байха. Манай предприятинуудай ажалда ямар шэнэ онол арганууд хэрэглэгдэдэг боложо байнаб? Хэрбээ энээнэй урда тээ мастер-оёдолшо бүхэн хүнэй захиһан хубсаһые хуу гансаараа оёжо хойноонь гарадаг һаа, харин мүнөө бригада бригадаараа 6—7 хүн хамтаржа оёдог болонхой. Иимэ арга хэрэглээд байхада, мастер бүхэнэй ажалай бүтээсэ дунда зэргээр 5 процентээр дээшэлнэ. Мүнөө үедэ иимэ 110 бригада эмхидхэгдэнхэй, тэндэ дүн хамта 830 мастер-оёдолшон хүдэлдэг байна.

Ажалшадай эрилтэ бүри һайнаар хангадаг болохые хүсэжэ, түрүү дүй дуршал, онол арганудые халан абахын зорилгоор республикымнай предприятинуудһаа 20 гаран хүн ороной томо томо городой предприятинуудаар ябажа, ажал хэрэгтэйнь танилсажа, һайн һайн юумэнүүдые үзэжэ, хаража ерэһэн байгаа. Иимэ аяншалгын нилээд аша туһатай, хэрэг ябуулгадамнай горьтойхоноор нүлөөлхэ байһаниинь арсалтагүй.

Элдэб түхэлэй час болон бусад оньһон приборнуудые заһабаридаг мастерскойнуудые тусгаар нэгэ газарта хамтаруулһанай ашаар ажалай бүтээсэ 8 процентээр дээшэлээ. Гадна ехэ дүршэлтэй болоһон мэргэжэлтэдые, инженер-конструкторнуудые ороной бусад газарнуудһаа болон институдуудһаа уридагбди. Жэшээлэн хэлэбэл, тээсгэн Москвагай хубсаһа оёлгын центральна лабораториин инженер-конструктор нүхэр Р. П. Финн гэгшэ уригдажа, хубсаһа эсэхэгшэдэй 10 хоногой семинар үнгэргэһэн байха юм.

Хүн бүхэн дээрэ абаад үзэбэл, ажалшадай эрилтэ дүүрэнээр ханганабди гэхын аргагүй. Илангаяа хүдөө нютагуудта энэ хэрэг муугаар табигданхай гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Энэ гол дутагдалые саашадаа эрид шууд усадхаха талаар бодото хэмжээнүүд хараалагдажа байнхай. Жэшээлэн хэлэхэдэ, үнгэрэгшэ жэлдэ республика доторнай хүн зоной эрилтэ, хэрэгламжэ хангаха иимэ 50 предприяти эмхидхэгдээ. Энээгээр һанаагаа амаржа, зоной хэрэгламжэ бүрин хангаһан дээрэ тоололтой гү? Үгы. Саашадаа хэгдэхэ бүтээгдэхэ ажал үшөө ехэ. Дээрэ нэрлэгдэһэн эдэ эмхинүүднай ямар байдалда, хайшан гэжэ хүдэлнэ гээшэб? Мүнөөнэй орёо оньһон хамаг механизм, түхеэрэлгэнүүдые дүүрэнээр ашаглахын аргагүй, уйтан, таарамжагүй газарнуудта байрланхай. Тиигээдшье бүхы ажалынь диилэнхидээ бар хүсөөр, гараар хэгдэдэг байха юм. Хэнэйшье мэдэһээр, саашадаа иимэ эрхэ байдалда хүдэлхын тон аргагүй.

Энэ талаар ямар гол хараа шэглэлтэйбибди? Мүнөөнэйхидэл 6—7 мастерай хүдэлдэг жэжэхэн предприятинуудай орондо 50 гаран хүнэй нэгэ доро оньһото машина хэрэглэн ажаллаха шэнэ түхэлэй томо предприятинууд байгуулагдаха ёһотой болоно. Гол түлэб хүдөө нютагуудаар ойрын 3—4 жэлэй туршада 36 комбинат бариха тон шухала.

Манай һанамжаар, иимэ предприятинуудые өөһэдынь нөөсэ, олзоор барихада яанаб? Жэшээлхэдэ, 1962 ондо гансал нютагай мэдэлэй предприятинуудһаа 1100 түхэриг сэбэр олзо абтахаар хараалагдана. Теэд барилгада миил 50 мянган түхэриг гаргашалагдахаар түсэблэгдэнхэй. Доодо захынь абажа хэлэбэл, жэл бүри 12 комбинат барихын тула оройдоол 350 мянган түхэриг хэрэгтэй болоно гэхэ гү, али управлениин предприятинуудай оруулһан бүхы олзын 30 процентнь болоно. Энэ асуудалые түргөөр шиидхэхэ саг тулажа ерээ. **«...Хүн зоной хэрэгламжые хангадаг предприятинууд ойрын жэлнүүдтэ хүсэд хүрэхэ болотороо олошоруулагдаха»** гэжэ КПСС-эй Программа дотор сэхэ заагдана ха юм. Энэ заабариие эрхэ бэшэ бэелүүлхэ гээшэ манай зайлашагүй зорилго болоно.

Ажалшадые ажаһуудалайнь талаар хангаха хэрэг хадаа, тэрэниие имагтал шадамараар хүтэлбэрилһэнһөө, предприятинуудай хүдэлмэриие зүб ёһоор хинамжалдагһаа бүрин дулдыдаха байна. Гэхэтэй хамта зарим нютаг, газарнуудта иимэ түхэлэй мастерскойнуудай үгы байһаниинь гэмшэлтэй. Ушар иимэһээ ажалшад хэрэгтэй юумэеэ оёулха, заһуулхын тулада аймагай түб, үгы гэбэл, холын Улан-Удэ зорихо баатай болодог. Тиимэһээ түрүүшын ээлжээндэ нютагуудтахи Соведүүдэй гүйсэдкомууд энээндэ онсо анхаралаа хандуулха, колхоз, совхозуудта бодото туһаламжа үзүүлхэ ёһотой.

Зарим газарта иимэ предприяти барижа шадахагүй байгаа һаа, лаб дээрээ райпромкомбинадуудай дэргэдэ саг зуурын пунктнуудые нээбэл зохистой байха һэн.

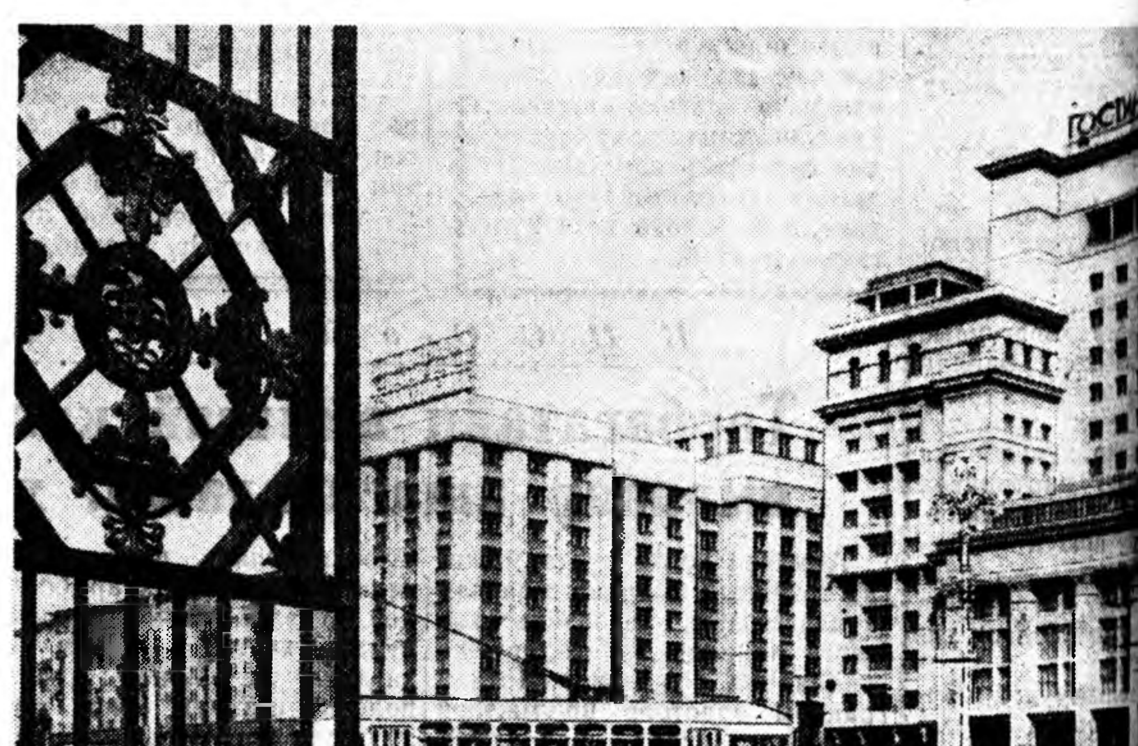
Энэ талаар ажалшадай депутадуудай Сэлэнгын аймгүйсэдкомой гаргаһан үүсхэл һайшаамаар. Магтуулмаар юу хээб гэхэдэ, эндэхид өөһэдынгөө зөөреэр захил абаха 14 пункт нээхыень тэндэхи совхоз, колхозуудые уялгалһан байха юм. Хүнүүдһээ юумэ суглуулха, гэдэргэнь абаашажа үгэхын тулада тусхай автомашина таһалдагшье байха юм. Зэдын, Баргажанай, Яруунын, Бичурын болон бусад аймгүйсэдкомууд тэдэнэй һайн жэшээе халан абаха зэргэтэй. Гэтэр мухаршэбэрэйхид аймагтаа нэгэ комбинат барихын түлөө аяар 3 жэлэй туршада үрэгүй хооһон үгэ хүүр гаргаһаар. Мүн Прибайкалиин аймаг баһал иимэрхүү байдалтай.

Үдэр ерэхэ бүри улам болбосоронги, һайн һайхан байдалтай боложо байһан совет хүнүүдые хэрэгтэй бүхы юумээрнь, хүсэһэн эрилтыень гүйсэд хангаха гээшэ угаа хүндэтэй, харюусалгатай хэрэг мүн. Эгээл тиимэһээ энэ хэрэг унжагайруулагдангүй, хаа хаанагүй шуумгай түргөөр шиидхэгдэхэ ёһотой. Иимэ эрилтэ манай парти, правительство табина. Иимэ предприятинуудые шадамараар хэрэглээд байгаа һаа, үрэ ашаяа лаб харюулхал байха. Энээниие хэн арсаба гээшэб! Тиин гэһээ зарим хүтэлбэрилэгшэд энээниие ёһотоор сэгнэдэг, тоодоггүй байһаар. Баримталхын тэдыдэ хэлэбэл, ажаһуудалай талаар зоной эрилтэ хангаха Заиграйн, Кабанскын комбинадуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ хэрэгые хэрэгсээдэггүй, өөдэ абадаггүй байһанайнгаа түлөө хүдэлмэриһөө гаргуулаа.

Республикымнай предприятинууд улад зоной эрилтэ хэрэгламжые хангажа шадаха дүүрэн аргатай. Зорилго юуб гэхэдэ, нютагуудтахи партийна, советскэ, ажахын органууд энэ шухалын шухала хэрэг саашадань улам нарижуулан һайжаруулха талаар бодото хэмжээнүүдые абаха, хараалха зэргэтэй.

Е. ТАРЯШИНОВ,

БурАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи ажалшадай ажаһуудалай эрилтэнүүдые хангадаг управлениин начальник.

МОСКВА ХОТО. **Манежнэ талмай дээрэ.**

ТАСС-эй фотохронико.

ЕХЭХЭН ШҮҮБ... ТУДАЖАШЬЕ БО...

Гүрэн доторой шүүбэритэ гурбан процентнэ урьһаламжа 20 жэлэй болзортойгоор 1947 оной эсэс багта гаргагдаа һэн. Энэ урьһаламжын облигацитай хүнэй олзонь имагтал шүүбэри байха ёһотой. 20 түхэриг сэнтэй облигацида 10.000, 5.000, 2.500. 1.000, 500, 100 ба 40 түхэригэй шүүбэри тудажа магад. Хэрбээ 20 бэшэ, харин 10 түхэригэй облигацида шүүбэриин тудаа һаа, дээрэ хэлэгдээшэ шүүбэринүүдэй хахадынь байха зэргэтэй.

Жэл бүхэндэ тус урьһаламжаар январиин 30-да, мартын 30-да, майн 30-да, июлиин 30-да, сентябриин 30-да, ноябриин 30-да гэхэ гү, али хамтадаа шүүбэриин 6 тираж үнгэргэгдэдэг гээшэ.

Гадна урьһаламжын облигаци үни удаан барижа байгшадай олзые бүри ехэдхэхэ зорилготойгоор жэл бүри сентябриин 30-да нэгэ нэмэлтэ шүүбэритэ тираж гаргагдадаг байна. Зүгөөр нэмэлтэ тиражда наадаха облигацинууд тиражай гарахаһаа 10 һара урда тээ нөөсэлгын кассануудһаа худалдажа абтаһан, хүнэй гарта байха ёһотой. Иимэ облигаци тусхай талонтой байха юм. 1962 оной нэмэлтэ тиражда хабаадаха облигаци 16 гэһэн номертой байха.

Шүүһэн облигаци саашадаа шүүбэриин тиражда хабаадахаяа болидог, хэрэгһээ гарадаг. Тиимэһээ жэл үнгэрхэ тума шүүбэриин тоо улам олошорхо ушартай. Яахадааб гэхэдэ, наадаха тиражай тоо хорогдоногүй, харин наадаха облигациин тоо жэлһээ жэлдэ үсөөрнэ бшуу. Хэрбээ 1948 ондо 80 облигацида нэгэ шүүбэри тудадаг байгаа һаа, 1962 ондо дунда зэргээр 66 облигацида нэгэ шүүбэри эрхэ бэшэ тудаха зэргэтэй гэхэ гү, али шүүбэри хадаа 20-ёод процентээр дээшэлхэ жэшээтэй болоно.

Үнгэрһэн 1961 ондо манай республикын нөөсэлгын кассанууд 3% урьһаламжын шүүбэридэ 53,6 гара мянган түхэ-

риг мүнгэ түлэһэн... Шүүхэ талаантай... олон байгаа һэн... Галуута Нуурай ... гуулиин багша нүх... кова К. Н. 85-дахи... наадахада 1.000 т... жэрхёо бэлэй. Зэды... дай 2 хүдэлмэрил... түхэриг туд тул... һэн. Тиихэдэнь 1... шүүһэн нүхэд оло...

Эрьесэдэ мүнөө... тай урьһаламжа ... Гол тираж бүхэнд... 744.320 түхэригэй ... бэри, гадна нэмэл... 18.224.960 түхэриг... шүүбэри наадаха ...

Февраль, апрель, ... густ, октябрь, дек... нуудай 1-һээ 15-на... лотор 20 түхэригэй ... 20 түхэриг 20 мүн... дагдаха, тиихэдэнь ... (31) үдэрнүүдтэ 20 ... мүнгэтэ байха. Янв... май, июнь, сентябр... һарануудай 1-һээ 1... болотор 20 түхэри... ци 20 түхэриг 40 м... хэдэнь 16-һаа 30 ... нүүдтэ худалдан а... түхэриг 50 мүнгэтэ ... бан түхэригэй обли... хэригэй облигациин... гээр худалдан абта... процентнэ урьһал... лигациие нөөсэлгын... хэн ямаршье гаса... худалдаха, һөөргэн... жа абаха уялгата...

Гүрэн доторой ... гурбан процентнэ ... жын 86-дахи ээлжэ... раж 1962 оной м... Харьков городто ... хэнь.

Гурбан процент... ламжын облигаци ...

Ж. ...

Бурядай АССР-... ажалай нөөсэлгын... дай ба гүрэнэй кр... равлениин начальн...

Партиин арбан нэгэдэхи съезд

40 жэлэй урда, 1922 оной мартын 27-до, РКП(б)-гэй XI съезд нээгдэһэн юм. Энэ хадаа В. И. Ленинэй өөрынь хүтэлбэрилһэн һүүлшын партийна съезд байгаа.

Арбан нэгэдэгээр съезд уласхоорондын ба дотоодын орёо, бэрхэтэй байдалда үнгэрөө. В. И. Ленин уласхоорондын байдалай онсо талые элирхэйлэн, 1921 оной декабрьда иигэжэ бэшээ һэн: «Тон тогтууригүйшье һаа, арсашагүй тэнсүү байдалтай болообди». Бүхы дэлхэйн буржуйнар хүдэлмэришэдтэ, тарияашадта зада сохюулбашье, совет байгуулалтые үгы хэхэ һэдэлгэ гаргаһаар лэ байгаа. Советскэ Союзые экономическа талаар хашажа һалгааха һанаатай байһан. Тиимын тула совет арад дайсанай хэрбээ дайн сэрэг үүдхээ һаань, харюу үгэхөөр түгэс бэлэн байха, һэримжээ улам дээшэлүүлхэ ёһотой байба. Дотоодын байдалай талаар абажа үзэбэл, Совет гүрэнэй түүхэдэхи эгээн харюусалгатай үенүүдэйнь нэгэн байгаа һэн. Тиихэдэ манай орон граждан дайе илалтатайгаар дүүргэһэнэй, интервентнүүдые үй дэлдэһэнэй һүүлээр арадайнгаа ажахые һэргээн бодхоохо амгалан ажал эрхилжэ орөо бэлэй.

В. И. Ленин съезд дээрэ партиин Центральна Комитедэй тоосоото элидхэл хэхэдээ, арадай ажахые һэргээхэ түрүүшын жэлэй дүнгүүдые тодорхойгоор согсолон шэнжэлһэн, партияа улам бэхижүүлхэ, Совет гүрэнэйнгөө хүсэ шадал арьбадхаха аргануудые хараалһан юм. Түрүүшээр, НЭП-эй эхин шатада, хизаарлагдамал хэм хэмжээн соо араджаа наймаа, энгэй ажахын ябуулга хэхэ сүлөө Совет засагай олгоһонһоо уламжалан, Совет гүрэнэй зүгһөө тааруулан гуримшуулхын хажуугаар, ороной экономикодо капитализмын зарим тэды һэргэхэ ябадал тохёолдоһон. Владимир Ильич энэ ушарые хараадаа абажа, хото хүдөө хоёрой хоорондохи худалдаа наймаанай зорилго тодорхойлходоо, гүрэнэй болон кооперативна худалдаа эмхидхэхэ асуудалда онсо анхарал хандуулаа һэн. Тиихэ үедэ совет худалдаа наймаанай үшөөл һулахан байһые һамбаашалан, энгэй наймаашад, нэпманууд араджаа хонжоо хэжэ үргэлжэлһөөр байгаа. Эзэн болоһон эрхээ эдлэжэ, худалдаа эмхидхэжэ шадаһанһаамнайл Совет засагай оршон байлга дулдыдаха. Тиимэһээ худалдаа наймаа болбосоронгы һайнаар дэлгэрүүлжэ, ажахыгаа шадамар бэрхээр эрхилжэ һураха ёһотойбди,— гэжэ Ильич заадаг бэлэй.

В. И. Ленинэй элидхэл, съездын шиидхэбэринүүд капиталис этэгээдүүдтэ эсэргүү добтолго хэхэ тодорхой программаар, социалис ажахын үндэһэ һуури һайнаар табихын түлөө тэмсэлэй программаар партиие зэбсэглээ. Тэрэнэй үндэһөөр орон доторнай ажахын хүдэлмэри айхабтар эршэтэй, далайсатайгаар эмхидхэгдээд, промышленна үйлэдбэри һэргээгдэжэ, хүдөө ажахы хүгжөөгдэжэ захалаа бэлэй.

НЭП-эй үедэхи профсоюзуудай үүргэ ба зорилго тухай, хүдөөдэ ябуулагдаха хүдэлмэри болон комсомол тухай, партиин сэбэрлэлгын дүн, хэблэл болон пропаганда тухай, эмэгтэй хүдэлмэришэд, тарияашадай дунда эмхидхэхэ хүдэлмэри тухай съездын гаргаһан шиидхэбэринүүд парти арад хоёрой холбоо барисаае улам бэхижүүлхэ, ажалшадай ниитын организацинуудта партиин дүүргэдэг үүргые ехэ болгохо зорилготой байгаа.

Партиин ЦК-гэй тоосоое зүбшэлһэнэй удаа В. И. Ленин түгэсхэлэй үгэ хэлэхэдээ, социализм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ шүүмжэлэл болон өөрыгөө шүүмжэлэлгын шиидхэхы үүргэ дүүргэхэ байһан тухайда онсолон тэмдэглэдэг һэн. Манай парти шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгые тон хурса, саг үргэлжэ добтолдог зэбсэг болгон ходо хэрэглэдэг байһаниинь элитэ.

Владимир Ильич 1922 оной апрелиин 2-то партиин XI съездые хааха зуураа, тобшохон аад, удха түгэс үгэ хэлэһэн юм. Тиихэдээ манай орон дотор социалистическэ общество байгуулха бүхэдэлхэйн-түүхэтэ зорилго амжалтатайгаар шиидхэгдэхэ байһанда батаар найдаһанаа мэдүүлээд, иигэжэ сэсэн мэргэнээр уридшалан заагаа бэлэй:

«Дэлхэй дээрэхи ямаршье хүсэн, хэды хоро, хохидол ба зоболон гасалан миллион, зуугаад миллион зондо ушаруулаашье һаа, революциин түйлалтануудые үгы хэжэ шадахагүй. Юундэб гэхэдэ, энэмнай мүнөө «гансахан манай» бэшэ, харин бүхэдэлхэйн-түүхэтэ түйлалта болонхой». (Зохёолнуудай 33-дахи том, 290-дэхи хуудаһан).

XI съездһээ хойшо үнгэрһэн 40 жэлэй туршада манай орон соо, мүн бүхы дэлхэй дээрэ бэелүүлэгдэһэн түүхэтэ хубилалтануудһаа харахада, агуу ехэ Ленинэй заабариин али тухай сэсэниинь бүри эли болоно. СССР-тэ социализм бүрин түгэс, эсэслэн илаад, коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулагдажа байнхай. Социализм ганса ороной оршонһоо гаража, дэлхэйн системэ болон дэлтэрээ. Тиигэһэнэйнь ашаар мүнөө дэлхэйн социалис байгуулалта хүн түрэлтэнэй саашадаа хүгжэлтын шиидхэхы эшэ үндэһэн болоо.

Манай парти шиидхэжэ байгаа зорилгонуудтайгаа зохилдуулан, өөрынгөө хүдэлмэриин эмхидхэлэй түхэл янзые шэнэдхэн хубилгаһаар ерэһэниинь мэдээжэ. Коммунизм байгуулха угаа ехэ ба орёо зорилгонуудай партиин үмэнэ, совет арадай үмэнэ мүнөө табигдаад байхадань, партияа улам хүгжөөхэ, олониитын ударидагша, эмхидхэлшэ байһан үүргыень бүри дээшэлүүлхэ арга зам XXII съездын шиидхэбэринүүдээр, КПСС-эй шэнэ Программа болон Уставаар тодорхойлогдоо.

Үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулха гээшэмнай тэрэнэй материально-техническэ үндэһэ һуури табиха, коммунис ёһоной, ниитын шэнэ харилсаануудые бүридүүлхэ, шэнэ шанартай хүнүүдые хүмүүжүүлхэ гэһэн удхатай. Энэ тэмсэлэй амжалтань партийна, советскэ ба ажахын зургаана... мэриие хэр түргөөр ... болгоһонһоо, профсо... молой, бусад ниитын ... ажал-ябуулгые һа... дулдыдаха болоно.

Эдеэ хоолой зүй... ехээр абадаг болоһ... хыдаа ашаг үрэ түг... дые хэрэглэхын тул... бүри ехэ оролдолго ... илангаяа ударидаг... мэргэн болгохые шу... Тиимэл ушарһаа КПСС... мартын Пленум хүдө... тэлбэрилгын хэрэг ш... руулхые шухалада ... жээ-ябуулгын гол уд... дэ, хүтэлбэриие үйл... лүүлхэ, бүри тодо... болгохо зорилготой.

Манай парти Лени... баринуудые хүтэлбэ... тийна ажабайдалда ... гуримуудые бэелүү... бата нэгэдэлые нюд... тэ нарин нангинаар ... аргаар бэхижүүлн... Коммунистическэ па... ехэ хүндэтэй, илаг... болоод, Эхэ ороно... илалтануудта тээш... хяра орой тээшэ бат... хүтэлжэ ябана.

Н. ...

КПСС-эй Бу... болон горкомой ... гэгээрэлэй ...

Ээлжээтэ сессиһээ

Улан-Удэ городой Советскэ районно Соведэй ээлжээтэ сесси болобо. Тус сесси дээрэ райсоведэй элүүрые хамгаалха, мүн арадай гэгээрэлэй саг үргэлжын комиссинуудай хүдэлмэри тухай элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэһэн байна.

Һүүлээрнь сесси эмхидхэлэй асуудал шиидхэбэ. Ондоо хүдэлмэридэ ороһонтойнь дашарамдуулан, нүхэр О. Д. Ждановае райсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын уялгаһаа сүлөөлбэ. Нүхэр Минеев Василий Данилович Советскэ районно Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшээр һунгагдаба.

СОВЕДУУДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ

алһанаа хайшан гээд хүсэлдүүлнэб?

(Улан-Удын горсоведэй арадай гэгээрэлэй саг үргэлжын комиссиин хүдэлмэриин дүй дүршэлһөө)

ҮҮ НЭГЭ зэргэсүүлгэ, дээрэһээ эхилээ.
түрүүшынхеэ манай со- олоной бүхы хүн түрэл- үүлан, бүмбэрсэг дэл- ниидэжэ байхадань. Холбоото Штадуудта һур- уралсалай ямар байһые хэ тусхай комисси бай- ган. США СССР хоёрой байдалые сасуулжа аа, гэгээрэл-һуралса- эр совет гурим үлэмжэ эгүй һайн байна гэһэн ра комисси хээ бэлэй. үедэ манай парти һурал- ые үндэһөөрнь шэнэдхэн илээд, эрдэм наукын й баялигые бүри гүн- улалуулха, энэ хэрэгтэ хание толгой тоолон . тиигээд һургуулиие улам дүтэрхы, нягта болгохо эрилтэ табяа ин Программа дотор бэ- э үгэ бүхэн хэды ехэ , һургуули ажабайдал эб үндэһэ һуури дээрэ мар гайхамшагта үргэн үтэнэб!
хүмүүжүүлгын талаар горсоведэй арадай гэ- үргэлжын комисси мү- хэнэб? Саашадаа ямар лэб?
өөр харюусажа үзэе. хүн бүхэниие толгой дүүлха!»—иимэ хүсэл гээр энэ комисси хү- нээ бодото дээрэнь хай- елүүлнэб? Мүнөө үедэ ын һургуули, техни- ллажа байгаад һурал- оод, мүн һургуулиин үхибүүдые үдэрэй римүһэн хабаадуулха эр онсо анхарал хан- ой хэлсэдэгэй ёһоор, нэгэ доро барихын» рмайн оролсонхой.
дайсатайгаар комму- а ороһон үе сагта со- бүхэн, илангаяа залуу эхилээд ушар ёһо , алишье талаараа ад- аар бэеэ бэлдэхэ, хү- босорхо ёһотой... Эгээл аар энэ хэрэг тон шу- огоди,—гэжэ республи- багша, дурсагдаһан ко- гэгшэ Мария Фёдоров- мэдүүлнэ.
комиссиин хүдэлмэ- халан абамаар, за- жэшээень дурдахын- ямар эдэбхитэдһээ бу- аб?—гээд һонирхое. гэшүүдтэй. Булта баг- тула тэдэнэр даалгаг- хүмүүжүүлтын хү- дэг. Зүгөөр багшын аа юугээрээшьеб он- шэнгеэр үзэгдэдэг. бүүд гээшэ багадаа угаа шуналтай, уха-

май хурдан байдаг гээшэ ааб даа. Эгээл тиимэһээ багша бүхэн түрүүшын ээлжээндэ өөрөө политическэ талаараа түгэс бэлэдхэлтэй, ургажа ябаа «улаан бургааһадые» коммунис ёһоор хүмүүжүүлгын гол арга методээ үдэрһөө үдэртэ нарижуулан һайжаруулжа байха зэргэтэй.

Гүрэн түрын удхатай энэ хэрэг мүнөө үедэ хаа хаанагүй амжалтатайгаар шиидхэгдэнэ, бэелүүлэгдэнэ гэхын аргагүй. Баримта, жэшээ холуур бэдэрһэнэй хэрэггүй. Түбхын түрүүн город соогуураа «губшуурдая». Һүүлэй 3 жэлэй туршада үдэрэй халаанда һурадаг бүхы һурагшадай too 14.900 хүнөөр олошороо. Иимэ «ургалтын» хажуугаар эндэ нэгэ зүйл обёорхо шухала. Нёдондо һургуулиин наһа гүйсэһэн зуун гушан үхибүүд хүндэтэй ямаршье шалтагаангүйгөөр бүгэдэ ниитын һуралсалда хабаадуулагдангүй үлэшэһэн байгаа. Комиссиин гэшүүд энэ «хүндүүлхэй» асуудал бүхы талаһаань һайса бодомжолжо, зүбшэжэ үзөөд, тэрэниие ойрын сагта сүм усадхахын зорилгоор город дотор соёлой шэнэ добтолго соносхоһон байгаа. Энэнь урданайхиһаа юугээрээ илгаатайб гэхэдэ, түрэлхидэй комитедэй үүргыень дээшэлүүлхэ, тэдээндэ үлэмжэ ехээр нүлөөлхэ— иимэ эрилтэ табяа бшуу.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо комиссиин гэшүүн бүхэн өөрынгөө комитедэй хэрэг байдалаар ходо һонирходог, бодото туһаламжа үзүүлдэг, нэгэ үгөөр хэлэбэл, һургуули түрэлхид хоёрой харилсаа бүри дүтэрхы болгоһон байна. Түрүүшын ээлжээндэ һургуулиин наһа гүйсэһэн багашуулые бүхыдэнь һуралсалда хабаадуулха, илангаяа үншэн, харууһа муутай үхибүүдтэ тусгаар материальна туһаламжа үзүүлхэ хэрэгтэ комиссиин гэшүүд сэхэ хамааралсадаг болоо. Арадай гэгээрэлэй ёһотой «замай залууршад»—Ф. С. Ельцина, Е. М. Болдонова, М. Ф. Черенцова, М. А. Уланова, А. Е. Стрижова болон бусадай үрэ ехэтэ ажалые тэмдэглэнгүй үнгэрэлтэй бэшэ. Комиссиин эдэбхитэй гэшүүн, багша М. А. Улановатай үүсхэлээр городой № 2, 3 һургуулида һуралсалай шэнэ жэлһээ эхилжэ үдэшын 5 класс нээхэ хэрэг туйлагдаа.

Зохихо зургаануудай зүгһөө үхибүүд тушаа ёһотой һайн хиналта шалгалта саг үргэлжэ хэдэггүйһөө хүмүүжэл-болбосоролой хүдэлмэридэ анхаралаа хараа байса һуладуулһан дээрэһээ, тэдэнэй нэгэ класстаа дахин үлэшэхэ ушаршье үзэгдэдэг һэн. Эдэ мэтын шалтагһаа уламжалан үхибүүд һургууляа хаяха, тиигээд ажалда орохо баатай болодог байһан. Үшөө ямар арга хэрэглэнэб гэхэдэ, «1:2» гэһэн коммунис ёһоной шэнэ шэнжэ һургуулинуудта үргэнөөр дэлгэржэ байнхай. Тайлбарилан хэлэбэл, хоёр нүхэдынь нэгэнайнгаа «бүдэрбэл», тэрэ дороо туһалдаг юм.

Тэрэ гэһээр жэлһээ үлүү саг үнгэржэ байна. Хараалһан хэмжээнүүдээ хэр зэргэ дүүргээб? Дээрэ хэлэгдэһэнэй ёһоор, зуун гушан үхибүүдэй эгсэ ерэ юһэниинь мүнөө һуралсалда хабаадуулагдаад байна. Зарим тэды дүй онобшолоо сэгсолхо, халан абалсахын зорилгоор энэ комисси һаяхан түрэлхидэй комитедэй суглаа зарлаа. Манай ороной түргэн хүгжэлтын замаар урагшаа дабшаха бүри багша, түрэлхид, үхибүүд тушаа олохон организацинууд ёһотоор анхарнагүй гэжэ үгэ хэлэгшэд шүүмжэлһэн байна. Илангаяа горжилуправлени (начальнигынь нүхэр Трышкин) энэ хэрэгтэ хайша хэраг хандаһаар.

Гэхэ зуура городой ажахын болон зарим эмхинүүд һурагшадые зохид һайн формо болон мүнөөнэй хэлбэри маягтайгаар хүмүүжүүлхэ тушаа хүсэд бодомжолногүй гэлтэй. Эгээл тиимэһээ һургуулиин наһанай олохон басагадай толгой дээрээ «горшоогтой» ябадагынь хэндэ мэдээжэ бэшэб?

Соёлой добтолго түрүүлэн соносхоһон Улан-Удын № 3 һургуули (түрэлхидэй комитедэй түрүүлэгшэнь нүхэр Кирдяшкин) бусадта һайн жэшээ харуулна. Коммунис ёһоной шэнжэ үзэгдэл эндэ нэбтэрүүлэгдэнэ. «Хүн хүндөө—хани, һайн нүхэр» гэһэн коммунизм байгуулагшын гол ёһо заршамууд хуулиин хүсэтэй заншал болгогдожо байнхай. Игэжэл «коммунизмын үрэжэлтэ сэсэгүүдые» анхаралтайгаар ургуулдаг, таридаг байһаниинь һайшаалтай.

Үдэрэй халаанай хүдэлмэри тушаа тобшо тэдыгээр тогтобобди. Тиихэдэ үдэшын һургуули, элдэб түхэлэй мэргэжэлтэдые бэлэдхэдэг техникум болон һуралсалай бусад газарнууд ямараар хүдэлнэ гээшэб?

Мүнөө город доторнай үдэшын 14 һургуули, техникум хүдэлнэ. Зэргэсүүлхын тэдыэ дурдабал, һүүлэй гурбан жэл соо һурагшадай too 1460 хүнөөр олошороо. Иимэ «ургалта» мүнөөдэрэй эрилтэдэ харюусамаар гү? Һанаагаа заһамаар бэшэл хаш. Комиссиин гэшүүд өөһэдынгөө үүсхэлээр үдэшын һургуули, техникум бүхэндэ ябажа, энэ хэрэг һайнаар шалгажа үзэһэн байна.

«...Ажаллажа байгаад үдэшын һургуулида һуралсагшадта сэхэ хабаатай предприяти, эмхи зургаан бүхэн али болохо туһаламжа үзүүлжэ байха ёһотой. Иимэ арга саашадань улам хүгжөөхэ, дэлгэрүүлхэ хэрэг парти шухалада тоолоно»—гэжэ КПСС-эй Программа дотор аржыса бэшээтэй. Энэл зорилгоор дурсагдаһан комисси үдэшын һургуулиин директорнүүдэй, партийна, советскэ, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар тээсгэн иимэ зүблөө зарлаһан юм.

Зайлашагүй шухала зорилгонуудай нэгэн—һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ багшанар, түрэлхидһөө гадна, олониитын эмхинүүд (профсоюз, комсомол) шударгыгаар оролсохо ёһотой гэжэ суглаан тэмдэглэбэ. Үшөө ямар юумэндэ гол анхарал хандуулааб? Липецк городой һургуулиин багшанарай үнэтэ дүй онобшые һайнаар шэнжэлхэ, ажалдаа хэрэглэхэ тушаа онсо тогтобод. Липецкээрхин һурагшадай эрдэм ухаа гүнзэгыгөөр ойлгохо, шудалхынь тула хододоо шэнэ арга метод бэдэрдэг, зоримгойгоор нэбтэрүүлдэг байха юм.

Саашадаа энэ комиссиин бэелүүлхэ, бүтээхэ зорилго ехэ. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Программа тэдэнэй саашадаа улам үүсхэлтэйгээр ажаллаха харгы замыень гэрэлтүүлжэ үгэнэ: «доро-һоо үдэжэ ябаа эдир үетэниие арюун үзэл бодолтой байхаар, ажал, эрдэмдэ адли тэгшэ шунал зоригтойгоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ һургуулинуудай удхашанар улам дээшэлүүлхэ, ниитын хүдэлмэридэ бүри эдэбхитэйгээр хабаадуулдаг болохо. Хүндэтэй, харюусалгатай энэ зорилгые амжалтатайгаар шиидхэлгэдэ арадай багшын үүртэ айхабтар ехэ».

Ч-Ц. САНЖИЕВ.

...РТЭЭНҺЭЭ БЭЛДЭЖЭ ЭХИЛХЭ

...жа хизаар, Кур- областьнууд бо- үгэй бусад газар урин дулаанай ан ябахада ямар байдаг бэ?! Го- али тосхон һуури- болоһон гол харгын аар таримал эл- й набша намаагаа байхада али зэр- ? Үйлсэ, сэсэрлиг, ээгүүр тариһан ан, сэсэг набша тосхониие ехэл гожо, үнгэ оруул- он түхэлэй шэнжэ- .
най республикын уудта энэ талаар н хэгдэнэгүй. Ха- оор үйлсэнүүдээ мнай гээд лэ гүйл- үсэ, мүнгэ зөөри- шалдаг гээшэбди. ёдондо бичурын- е олон модо һуул- Харин тэрэ һайн һалаа ха юм. модонуудаа уһа- лаагүй, хорёолоо нь ехэнхинь хата- нда химэлүүлжэ, байгаа.
харгын, илан- тын хоёр хажуу- гаха гэһэн зан- бии болгогдоогүй урһаа Бага-Ку- ртэ, Бодонгууд, оһон хар- талаар жэры- һөөг тарижар- тоё һайхан боло- ...гуудаа ногоо- набша олоор

тариха арга боломжо ямаршье нютагта бии. Зүгөөр лэ үүсхэл гаргаха хэрэгтэй. Мүнөө жэлдэ модо тариха хүдэлмэри үргэнөөр эрхилхын тула эртээнһээ бэлэдхэл хэжэ, түсэб хараатайгаар эмхидхэбэл, тон һайн бэлэй. Хабарнайшье дардам харгыдаа оробо. Саһан хайлажа, һайрамай уһан гол горхон шэнгеэр урдажа эхилхэнь, тиигэһээр юушье мэдээгүй байтарнай газар гэдэжэ захалха бшуу.

Тиимэһээ тосхон һууринуудаа болбосон түхэлтэй болгохын тула модо тариха хүдэлмэриие эмхитэй гуримтайгаар, үргэн олониитын хабаадалгатайгаар ябуулхын түлөө манай аймагай хүтэлбэрилхы органууд һаналаа эртээнһээ табиха бэзэ гэжэ найдагдана.

Г. Аширов.

...РИН ХИЗААР. ...гдаг томо траулерэгшэд энэ жэл эр... туйлана. Долоон жэ... жэлэй түсэбые ком... зэрэ зэргэдэ хүртэ... ектив арба һарын ...тэхээр шиидэбэ. Зу... мастер В. В. Карелин.

...-эй фотохронико.

ЗОНДОО ХҮНДЭТЭЙ...

Екатерина Найдановна Данзанова 1940 ондо медицинскэ һургуули дүүргээ һэн. Тэрэл гэһэнһээ хойшо мүнөө эгсэ хорин хоёр жэлэй хугасаа соо бүхы һанал сэдьхэлээ, оюун мэдэрэлээ хүн зоной энхэ элүүр ябаха, ажаһууха хэрэгтэ зорюулан ажаллажа байдаг.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу Эхэ дайнай болоожо байһан үедэ Юрөө, Үрмэ гэжэ нютагуудтахи амбулаториин медицинскэ сестрагаар хүдэлһэн юм. Теэд хэсүү тэрэ сагта Екатерина Найдановна үбэлэй хүйтэнһөө, зунай халуунһаа тунхарингүй, ябагаар ябажа байгаад, аяар холуур, тару һууна гэнгүй, али аргаараа үбшэнтэниие аргалдаг, тэдээндэ туһалдаг һэн гэлсэдэг.

Мүнөө үедэ нүхэр Данзанова Зэдын аймагай Инзагатын больницада ахалагша сестрагаар хүдэлдэг. Эмшэлүүлжэ, аргалуулжа байһан зондоо энэрхы зулгыгаар хандадаг хүн туладаа мүнөө хүдэлжэ байһан нютагтаа ехэл хүндэтэй болонхой.

Хүдэлжэ байдаг Инзагатын больница 10 хүнэй аргалуулха һууритай юм. Ахалагша сестра байһан туладаа больницаяа һаруул һайханаар, ариг сэбэрээр, дулаахан, таарамжатай зохидоор байлгахын хойноһоо нүхэр Данзанова саг үргэлжэ оролдожо байдаг.

Зэдын аймагтахи эмнэлгын газарнуудай хүдэлмэрилэгшэдэй эрхимүүдэй нэгэн, эдэбхитэй сестра Екатерина Найдановна нёдондо Борьёогой сомоной Соведэй депутадаар һунгагдаа һэн. Имагтал нүхэр Данзановагай үүсхэлээр Инзагатын больница библиотекэтэй болонхой. Тиимэһээ эндэ эмшэлүүлжэ хэбтэһэн үбшэнтэд һонин ном, шэнэ шэнэ газетэ, журналнуудые уншажа байха аргатай.

Нютаг зондоо магтаалтай болоһон хүндэтэ эмшэлэгшэ нүхэр Данзановагай арад зоной энхэ элүүр ажаһуухын түлөө үшөөл һайнаар хүдэлхыень юрөөхэһөө бэшэ ямар ондоо үгэ байхаб.

Д. Цыремпилов,
хүдөө бэшэгшэ.

Улан-Удын Железнодорожно районой пионернүүдэй байшангай эдир авиамоделистнүүд өөрөө ниидэдэг бишыхан жэгүүртэ машинануудые өөһэдөө бүтээн урладаг байха юм. Энэнь городой болон республикын эдир авиамоделистнүүдэй мүрысөөнүүд дээрэ эрхим һайн сэгнэлтэ хододоо абадаг. Зураг дээрэ: эдир пионернүүд дүршэлтэй инструктор А. А. Матафоновой хүтэлбэри доро шэнэ модель зохёожо байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлнэ

Улан-Удын мяха-консервын комбинадай консервнэ заводойхид социалис мүрысөөндэ һайн амжалта туйлан, комбинат соогоо түрүүлжэ ябана. Тус заводой хүдэлмэришэд хоёр һарын түсэбһөө гадуур нэгэ миллион 100 мянган банка консервэ үйлэдбэрилһэн байна. Иимэ амжалта тэдэнэр хайшан гэжэ туйлааб гэхэдэ, ажалаа шэнэ, түрүү аргаар эмхидхэдэг болоо. Тус бүридөө хэһэн ажалай түлөө түлөөһэ абахаяа болижо, бригадануудые эмхидхэн, бүхы бригадынгаа дүүргэһэн ажалай түлөө түлөөһэ абадаг гурим хэрэглэжэ эхилээ. Мяха яһанһаань һалгааха ажал дээрэ комплексно бригадануудые байгуулжа, үйлэдбэреэ шэнээр эмхидхэһэнэй ашаар ажалай бүтээсые 10 процентээр дээшэлүүлжэ шадаһан байна. Гадна хоёр too бүридхэгшэд сүлөөлэгдэжэ, тэдэниие ондоо ажалда хэрэглэхэ арга олгогдоо. Хэрбээ урдань нэгэ халаан соо хоёр мастер ажалладаг байгаа һаа, мүнөө нэгэ мастер хүдэлдэг болонхой. Иигэжэ хоёр агрегадай ажал нэгэ жэгдээр эмхидхэхэ арга олгогдобо.

Октябрьска райсоведэй депутат П. Нетесовагай хүтэлбэриллдэг коммунис ажалай бригадынхид бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллахаһаа гадна, голодоһо гаргаха ушар огто усадхажа шадаһан юм. Мүн консервэнүүдэй банкануудые илгадаг, шанарыень шалгадаг нүхэр Шафировагай бригадынхид даалгагдаһан ажалдаа ехэ анхаралтайгаар хандана. Тэдэнэй хинан шалгаха ажалаа хэр зэргээр эмхидхэһэнһээнь консервэнүүдэй шанар элирүүлэгдэхэ байна. Тиимэһээ бригадын гэшүүд Ф. Иванова, П. Кислякова болон бусад даабаридаа ехэ харюусалгатайгаар хандадаг, консервэнүүдэй шанарые анхаралтайгаар шалгадаг. Тус бригадынхид халаанайнгаа даабариие ехээр үлүүлэн дүүргэнэ. Мүнөө тэдэнэр ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгые долоон жэлэй табадахи жэлдэ туйлаха хэмжээндэ хүргэжэ шадаһан байна.

Г. Харченко.

ДААБАРЯА ХОЛО ҮЛҮҮЛНЭ

Жэлэй түрүүшын үдэрһөө Сэлэнгын модоной базын хүдэлмэришэд түсэбөө уридшалан дүүргэхые оролдоно. Үнгэрһэн хоёр һарын түсэб сүм дүүргэгдэнхэй.

Эндэхи халаан, цехүүдэй хоорондо социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Тэдэнэй дундаһаа Андрей Максимович Фоменкын хүтэлбэриллдэг гол цехын модо хюрөөдэгшэд түрүүлжэ ябаһаар. Тэдэнэр даабаряа һара бүхэндэ үлүүлнэ. Жэшээлхэдэ, февраль соо 5,5 мянган кубометр модо хюрөөдэхэ даабаритай аад, 6143 кубометр хюрөөдөө.

Долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэжэ мүрысэжэ байһан тус базын хүдэлмэришэд валовой продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө 112,8 процент дүүргэжэ, 251,7 мянган түхэригэй продукци бүтээн гаргаа. Мүн мартын түрүүшын хоёр арбан хоногой түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэә.

М. Балаганский.

1962 ОНДО УРАН ЗОХЁОЛШОДОЙ СОЮЗАЙ БЭЕЛҮҮЛХЭ ЗОРИЛГОНУУД

Һүүлэй жэлнүүдтэ бурят уран зохёолшод нилээд тухашаруу байгаа гээшэ. 1959 ондо үнгэрһэн декада, хойноһоонь 1961 оной секретариат—эдэ бүгэдэ манай уншагшадта яһала мэдээжэ.

Декада дээрэ бурят уран зохёолшодой хэһэн хүдэлмэри үндэр сэгнэлтэ абаа, мүн секретариат дээрэшье манай хүндэтэ айлшад Леонид Соболев, Валентин Катаев, Лев Кассиль болон бусадшье һайн һайн зохёолнууд дээрэмнай дэлгэрэнгыгээр тогтожо, зүрхэ баясуулаа.

Теэд магтуулһандаа хүхеэд, саашадаа эршээ һуладхажа яашье болохогүй бшуу. Байгша 1962 ондо Уран зохёолшодой союзай хүтэлбэри нилээд һонирхолтой түсэб хараалanхай. Нэн түрүүндэ зохёол бэшэдэг нүхэдэйнгөө уран арга дээшэлүүлхэ ябадалда хамаг анхаралаа табиха ёһотойбди. Тиимэһээ Союзай дэргэдэ шүлэг, зүжэг болон прозын секцинүүд нээгдэнхэй. Тэрэ секцинүүд дээрэ эхилжэшье байһан хүнүүдтэ мэргэжэлтэнэй зүгһөө туһа үзүүлэгдэхэ, нэрэтэй солотойшье нүхэдэймнай зохёолнуудай дутуу дундануудые усадхаха талаар туһаламжа үгтэхэ байна.

Март һарын 30—31-дэ Улан-Удэ хотодо үхибүүдтэ зорюулһан литературын шухаг асуудалнууд болон зорилгонууд тухай республиканска конференци зарлагданхай. Тус конференци дээрэ уран зохёолшо Гунга Чимитов элидхэл хэжэ, энэ үнинэй хүлеэгдэһэн хөөрэлдөөе нээхэ. Конференцидэ багшанар, хүдөөдэ ажаһуудаг уран зохёолшод болон үхибүүдэй библиотекэнүүдтэ хүдэлмэрилэгшэд уригданхай. Тиихэдэ город соохи һургуулинуудһаа, институдууд, газетэнүүд, радио-журналһаа болон үргэн ниитэһээ түлөөлэгшэд хабаадалсаха байна.

Бата Базарон, Цокто Номтоев, Бабасан Абидуев, Хоца Намсараев гэгшэдһээ эхитэй Бурядай үхибүүдэй литература мүнөө уран зохёолшод Виссарион Бильдушкинов, Владимир Жалсанов гэхэ мэтэ залуу нүхэдтэ хүрэтэр үе залгамжалан, нилээд урагшатайгаар хүгжэнэ. Дутуу дунданууд нилээд бии. Багашуулда зорюулһан зүжэгүүд хомор, тиихэдэ зүрхэ буляама һонирхолтойгоор бэшэгдэһэн, ушаралта ябадалнууд тухай уншаха юумэн үгышье гэхэдэ болохо. Энээн тушаа конференци дээрэ мүн лэ хөөрэлдэхэ ёһотойбди.

Саашань, апрель һара соо уран зохёол шэнжэлэгшэ, эрдэмэй кандидат Гунга Туденов бурят шүлэг зохёолой мүнөөнэй байдал тухай элидхэл тусхай зарлагдаха суглаан дээрэ хэхеэ бэлдэжэ байна. Шүлэг зохёолоймнай газаа түхэлһөө эхилээд, удха, шанар тухайдань, уран арга, хэлэн болон хэлбэри тухайдань декада, секретариадай суглаан дээрэ бэшэ, харин өөһэд хоорондоо хөөрэлдэхөөр саг үнинэй тулаа. Энэ хөөрэлдөөн апрель һарада болохоор хараалагдана.

Майн 5-һаа 20 болотор Уран зохёолшодой союз Культурын министерство хоёрой зүгһөө драматургнуудай семинар үнгэргэгдэхөөр түсэблэгдэнэ. Тэрэ семинар дээрэ хорёод шахуу шэнэ пьесэнүүд харагдажа үзэгдэхэ юм. Бурядай ахамад драматург, Уран зохёолшодой союзай түрүүлэгшэ Намжил Балдано семинарта хабаадаха залуушуулай пьесэнүүдые өөрөө эмхидхэн суглуулаад, РСФСР-эй мэдээжэ драматургнуудай ерэмсээр, энэ ехэ ашаг туһатай семинарай хүдэлмэриие нээхэеэ бэлдэжэ байна. Тус семинарта залуу уран зохёолшод Солбон Ангабаев, Владимир Петонов, Жан Зимин, болон бусад нүхэдэй зохёолнууд зүбшэн хэлсэгдэхэ, аха нүхэдэй зүгһөө туһаламжа үгтэхэ болоно.

Ноябрь һара соо арадай аман зохёол шэнжэлэлгээр суглаан түсэблэгдэнхэй. Дайнай урда тээ, мүн дайнай һүүлэй хэды жэлнүүдтэ арадай аман зохёолой баялигуудай суглуулагдадаггүй байһан дээрэһээ литературада һаяхан ороһон залуушуулнай арадай үльгэр домог, хошон үгэ, таабари болон дуунуудые муу мэдэнэ. Арадай дунда ябажа домог түүхэ, үльгэр таабари суглуулхаһаа байтагай, бэлэн ном боложо гараһан арадай зохёолнуудые хүсэд уншаагүй ябадаг хүнүүд ушарна. Арадай аман зохёолой баялигта үргэн олон уншагшадай, бэшэгшэд болон эрдэмтэдэй анхаралые сэхэ хандуулжа, саашадаа яагаад энэ хэрэгые бодотоорнь эршэдхэн табиха ёһотойб гэһэн асуудал энэ суглаан дээрэ шиидхэгдэхэ гэжэ хүлеэгдэнэ.

Хүдөө аймагуудта бүлэг бүлэгүүдээрээ гараха гээшэ уран зохёолшодой заншал болонхой. Энэ заншалаа үргэлжэлүүлэн, Бичура—Кяхтаар, Зэдэ — Сэлэнгээр, Хори—Яруунаар, Түнхэн—Баргажанаар энэ жэлдэ ажалшадтай уулзалганууд болохоор хараалагданхай. Тиихэдэ уран зохёолшодой тоосоото уулзалганууд аймаг хүдөөгөөршье, городой үйлэдбэриин газарнуудааршье болохо ёһотой. Уран зохёолшод Намжил Балдано, Чимит Цыдендамбаев, Шираб Нимбуев, Цэдэн Галсанов, Михаил Степанов, Цырен Шагжин болон бусадай уулзалганууд энэ жэлэй турша соо боложо, үргэн уншагшадые һонирхуулха бэзэ гэжэ найдагдана.

Энэ жэлэймнай аһан томо үйлэ хэрэг гэхэдэ, дүрбэдэхи съезд болоно. Тэрэ хадаа сентябрь һарын нэгэдэхи хахадта үнгэргэгдэхөөр хараалагдана. Тус съезд угтуулан манай журнал, радио, газетэнүүд уран зохёолшодто болон уншагшадта үргэн үндэр трибунаяа үгэжэ байха бэзэ гэжэ найдагдана.

Н. Дамдинов,
БурАССР-эй Уран зохёолшодой союзай правлениин секретарь.

ҺАЙН ШАНАР, ҮНДЭР БҮТЭЭСЭ

«Электромашина» заводой хүдэлмэришэд долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ хэхэ ажалаа хараалха, 1962 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн социалис уялга абаһан байна.

Ажалаа зүбөөр эмхидхэһэнэй, социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар эндэхид түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэжэ эхилээ. Жэшээлхэдэ, валовой продукци гаргаха февралиинь түсэб 102,4 процент дүүргэгдээ. Мүн ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэ хараалагдаһан хэмжээндээ хүргэгдөө. Нэгэ жэгдээр ажалладаг болоһон завод «К-61» гэжэ гурбан автокран, 75 киловатт хүсэтэй табан электродвигатель, «ДТ-60» тракторай дүрбэн двигатель түсэбһөө гадуур бүтээн гаргаба.

Тракторай двигательнүүдые заһабарилга, хабсаралга дээрэ ажалладаг Николай Ковалев, Виктор Вершинский гэгшэдэй даадаг коммунис ажалай бригаданууд социалис мүрысөөндэ түрүүлһээр. Аркадий Безбородовой хүтэлбэриллдэг бэлэдхэлэй участогайхид кварталайнгаа түсэб болзорһоонь урид гүйсэдхэжэ, СССР-эй Верховно Советэй һунгалтын үдэрэй хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлээ. Константин Кузнецовой даадаг коммунис ажалай бригадын слесарьнууд ганса эрхим шанартай продукци бүтээдэг боложо, техническэ шалгалтагүйгөөр хүдэлнэ. Иван Паньковой хүтэлбэриллдэг мастерска участок түсэбөө һайнаар дүүргэнэ.

Энэ жэлэй түрүүшын үдэрһөө электромеханическа цехын хүдэлмэришэд үшөө нэгэ амжалта туйлаба. Шэнэ продукци болохо электродвигательнүүдые бүтээн гаргажа эхилһэн тус цехынхид февралиин түсэбһөө гадуур 75 киловатт хүсэтэй табан электродвигатель бүтээн гаргаа. Эндэ шэнэ түхеэрэлгэ олоор тодхогдожо байнхай. Жэшээлхэдэ, 315 тонныи пресс ашагтай һайнаар хэрэглэжэ, электродвигательнүүдэй шухала частьнуудые бэлэдхэнэ. Фрезернэ, токарна, урэмдэлгын олон станогууд табигдаа. Электродвигательнүүдэй запасной частьнуудые бэлэдхэдэг токарь Василий Борисюк бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Г. П. Шаманскиин хүтэлбэриллдэг мастерска участок СССР-эй Верховно Советэй һунгалтын үдэрэй хүндэлэлэй вахтада жагсаад, 15 двигателиин шухала частьнуудые түсэбһөө гадуур бэлэдхээ. Галина Второвшина, Галина Неровных гэгшэд түрүүшүүлэй зэргэдэ ороһоор үнинэй.

Энэ цехынхид заводой эмхидхэгдэһэн сагһаа хойшо үнгэрһэн 40 жэлэй ойе ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гэжэ зоригжонхой. Тэдэнэр июлиин 22 хүрэтэр долоо һарынгаа түсэб дүүргэхээр шиидэбэ.

Н. ДЕМИН.

ТАЙГА СОО ТҮБХИНЭҺЭН ТОСХОН

ГУРБАН ЖЭЛЭЙ САЛАДА тээ, алтан намарай үедэ һэн. Хамар-Дабаанай шэлын үбэр талада бишихан аад, түргэн урасхалта Бүхэн гол шадар түрүүшын модошод ерээ бэлэй. Ногоорон шарлаһан ойн соорхойдо Ардасан тосхоной түрүүшын шэнэ гэр байшангууд бодхогдожо захалагдаа бэлэй.

Мүнөө энэ тосхоной үйлсэнүүдээр ябахада хүнэй сэдьхэл баясуулмаар юм. Хүдэлмэришэдэй гэр байранууд жэрылдэнэ, эхин һургуули, клуб, магазин, столово болон заһабарилгын мастерскойнууд баригдаа. Эндэ мянга шахуу хүн ажаһууна.

Наһатайхан боложо ябаһан, тиибэшье бэеэр яһала хүдэр, харабтар шарайтай Еремей Антропович Нархинов (леспромхозой директор) тэбшо тэды үгэнүүдээр модошодой ажал хэрэг тушаа хөөрэнэ:

— Эндэ ажаллажа эхилһэнһээ хойшо манай коллектив 180 гара мянган кубометр гэхэ гү, али 3 мянган вагон модо гүрэндэ үгөө. Модо шэрэхэ һайн харгы байгуулбал, алишье ажалнай урагшатай байха һэн. Тиимэһээ энэ шухала хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулан, модоор баян энэ тайгын гүн руу харгы гаргажа эхилэнхэйбди. Зүгөөр байгша ондо 75 мянган кубометр модо республикынгаа барилгануудта эльгээхэ түсэбтэйбди. Энэмнай тон харюусалгатай ажал...

...Модо шэрэдэг харгы хүтэл, хүндынүүдые зубшан, арьял үндэр нарһа, хушануудай хоорондуур хотирон зурына. Үшөө нэгэ ташалан үнгэрхэдэ модоной хоорондуур шэнэ гэрнүүд харагдаадхина. Ехэшье үни бэшэ бэлэй. Үдэнгын тайгада 17 километр шэнэ харгы түхеэрэгдээд, гэр байранууд баригдажа захалагдаһан байгаа. Анхан зэрлиг байһан энэ хүбшэдэ, өөрынгөө клубтай, столовотой Шэлдэрхэй гэжэ модошодой тосхон бии болонхой.

Март һарын эхеэр һэн. Адольф Меньшиковэй хүтэлбэрилдэг бага комплексно бригадын коллектив февраль һарынгаа даалгабарии холо үлүүлэн дүүргэһэн тухай һураг суу Шэлдэрхэйн модошодой дунда сахилгаан түргэнөөр тараа юм. Этээл энэ үедэ «Меньшиковтамнай шангараал! Бидэнээ ахижа абиртуулбал. Ёһотойл бэрхэшүүл байна даа...»—гэлсэн Иван Мохнаткинай бригадынхид атаархангяар хэлсээ һэн гэхэ. Теэд иимэ тэдэнэй мэдэрэл миил хооһон атаархалгын, хоро бусалалгын һүлдэ тэмдэг бэшэ, харин социалис мүрысөөнэй, нүхэдэй ёһоной ушар байдалай тэмдэг байгаа бшуу.

Үнэхөөрөө Мохнаткинайхидай атаархахань буруу бэшэ юм. Юундэб гэхэдэ, тэдэнэр январь һарада түсэбөө бэшэнһээ түрүүлэн дүүргэһэн байгаа. Харин тиихэдэ Меньшиковэй бригадынхид февраль соо 1050 кубометр модо бэлэдхэхэ даалгабаря 1337 кубометр хүргэжэ, бэшэ бригадануудаа ахин гараһан байна. Мүнөөшье Меньшиковтан мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябаһаар. Энэ эбтэй эетэй коллектив үндэр бүтээсэтэ ажалай түлөө шууд тэмсэхэһээ гадна, шанарай түлөө аһан шадалаараа оролдоно, «нэгэн бултанайнгаа түлөө, бултандаа—нэгэнэйнгээ түлөө» гэһэн ёһо гурим баримталан хүдэлмэриилдэг.

Тус бригада 9 хүнһээ бүридэнхэй. Эндэ Григорий Козлов, Иван Мохнаткин хоёр модо унагаалга дээрэ шадамар бэрхээр хүдэлнэ. Тэдэнэй хүдэр бата гарнуудта «Дружба» хюрөө зааханшье һаатабаригүй хүдэлдэг. Тус бригадынхид үдэр соо 49 кубометр модо унагаагаад, таллуулха нормоёо 140—150 кубометр хүрэтэр дүүргэнэ. Тракторист Дмитрий Плюснинэй зэмээр тракторай һаатажа, эбдэржэ байһан ушарые хүдэлмэришэд нэгэтэшье хараагүй юм. Өөһэдынгөө нүхэр тухай «Бэрхэшүүлэй нэгэниинь» юм гээд модо отологшод дэмы хэлсэдэггүй.

Гадна, бэшэшье бага комплексно бригаданууд (бригадирнуудынь Овсянкин, Мельгунов) бүтээсэтэй һайнаар хүдэлмэрилнэ. Бага комплексно бригадын коллективүүдэй хүсөөр үнгэрһэн хоёр үбэлэй хүшэр һарануудта хамта дээрээ 12510 кубометр модон бэлдэгдээ.

— Мүнөө жэлэй түрүүшын үдэрһөө эхилжэ манай модошод муу бэшээр ажаллаа. Анхан абаһан бүтээсэтэ ажалайнгаа эршые һуладхангүй, саашадаа үдэр бүри тэрэнээ үсхэжэ, улам лэ эмхитэйгээр хүдэлмэрилхэ гэһэн зорилготойбди,—гээд Шэлдэрхэйн модо бэлэдхэлэй участогай начальник Дмитрий Платонович Филимонов хөөрэнэ. — Түрэл партиингаа хараалһан түсэбые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлэлсэхэ, энэ жэлэйнгээ модо бэлэдхэхэ даабариие уридшалан дүүргэхэ гэһэн бата һанал бодолтойгоор ажалланабди.

Ц. Балданов.

Сэлэнгэ.

Улан-Удэ хэлэнэ, харуулна

Мүнөөдэрэй телевидениин программа

19.00 — «Красная Шапочка» гэжэ үхибүүдтэ зорюулагдаһан фильм-балет. 19.40—«Түрэл республика доторнай» гэһэн дамжуулга. 20.05—«Думы Кобзаря» гэжэ научно-популярна фильм. 20.40—«Орлиный остров» гэһэн киноповесть. 22.00—Мартын 28-най программа.

Саг агаар

Гидрометбюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэй байха, саһан орохогүй. Баруун хойто зүгһөө һулаханаар һалхилха. Улан-Удэ городто үглөөгүүр 10—12 градус хүйтэн, үдэртөө 0—2 градус дулаан болохоор багсаагдана.

Мартын 28—29-нэй үдэрнүүдтэ республика дотор үүлэтэйшэг байха, саһан орохогүй. Баруун хойто зүгһөө һулаханаар һалхилха.

ХАЛААХАЙ

Убайгүй Мүнхүүхын уршагта хэрэг

— Хэн гэнэш? Мунко-Цырен Гончиков?

— Һаа, тэрэтнай ёһотойл гэгшын хулигаан! Тэрэ хүйхэрэй түлэг «үбэштэйржэ» байхадань дайралдаа һаа, миил шортоо «адислуулаад» һалахат... Иигэжэ нютагайнь зоной зэбүүрхэнгеэр хөөрэлдэжэ байхые халта-мүлтэ дуулаһан байнаб.

...Бүри һаяхан, тэрээхэн хөөрэлдөөе балшыса баримталха гэһэндэл, гэгээн сагаан үдэр дунда Гэгээтэ нютагай магазинай үүдэн гэнтэ заарaн нээгдээд, яһала «зориг оронхой», танигдаагүй хүн орожо ерээд, һэрхэ шэнги тархяа гэнтэ гэнтэ һэжэрсэгээн, койтон мунса нюдаргаяа шангаар адхан ёдолзуулна. «Энэл байгаа ха юм, мундуу хүйхэр Мүнхүүхэнь» гэжэ бодоод, ямархан эди шэдитэй юм ааб? гэжэ һонирхобоб.

Хараһаар байтарнай Мүнхүүхэ хүйхэр «мушхаралдан» гэхэдээ, тэндэ байгшадай хорихо, болюулхын сүлөө забда үгэнгүй, наймаалагша Бадмаева эхэнэрые больницада оротор нь хүрэжэрхибэл. Улайха нюургүй, гайхаха һэшхэлгүй ямар хүдхэ амитан гээшэб! Энэ архиин туулмаг хаана, юу хэдэг юм ааб гээд һонирхоходо, түб нютагһаа холо газарта хони харууһалдаг юм байба.

Зай, тиигээд, энэ һүүлшын уршагта ябадал юугээр дүүрээб? Ямаршье гэм зэмэгүй наймаалагшые «мяхалһан» ушарһаань уламжалан, энэ магазин удаахан саг соо хаалтатай байгаа. Гэгээтын талын «герой» тэрэл үдэрынь Лундуков Сергейндэ орожо баһал иимэрхүү хэрүүл шууяа татаа. Тэрэ айлһаа гаран сасуугаа гол харгын бэлшэр дээрэ хайшаашье «дэгдэхээ» ойлгожо ядан тээлмэрдэжэ байтараа, хоёрдохи группын инвалид, почтальон Сандаков гэгшэтэй золгошобо ха.

Бухиндан, зохолон байһан баруун гараараа уулзаһанайнгаа «мэндые мэдүүлээд», һөөргөөшье харангүй тонилоо гэхэ. Тэрэнэй иимэ уршагта ябадалынь һүүлэй үеын һонин бэшэ.

...Дахин мушхаралдажа ябахаяа болиторнь Гэгээтын «геройдо» хатуухан зэмэ амасуулха, хэмжээ абалтай болоол ха. Энээн тушаа Зэдын аймагай зургаанууд ямар бодолтой хаб? Дуулажал мэдэнэ бэзэбди.

Д. Санданов.

Уласхоорондын шэнжэлэл

Нүхэр Н. С. Хрущевой һунгуулиин урда тээ хэлэһэн үгэдэ ехэ анхарал табигдаиа. *Олониитэ зоной эдэбхитэйгээр тэмсээ һаа, эб найрамдал тогтоогдохо.* Алжирта эб найрамдалай агуу ехэ хэрэг илаба.

Һунгуулиин Калининска округой һунгагшадай урда нүхэр Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэдэ бүхы дэлхэйн хүн зон ехэ анхарал табиһаар байна.

Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэдэ яахадаа иимэ ехэ анхарал табигданаб гэхэдэ, мүнөө сагай уласхоорондын байдалай тон шухалын шухала асуудалнууд тэндэнь тодорхойлогдоо, эдээндэ тодо һонор харюунууд үгтөө. Бүгэдөөрөө, хүсэдөөр буу зэбсэг хуряалга хадаа дайн байлдаае сараха эгээл зүб арга нүхэсэл болоно гээд Н. С. Хрущев мэдүүлээ һэн.

Н. С. Хрущевой иимэ мэдүүлгэ хэжэ байха үедэ 18 гүрэнүүдһээ бүридэдэг комитедэй гэшүүдтэ бүгэдөөрөө, хүсэдөөр буу зэбсэг хуряаха тухай советскэ договорой проект үгтэнхэй байгаа. Хүн түрэлтэнэй түүхэдэхи энэ гайхамшагта документ соо буу зэбсэг хуряаха хэрэг хүсэдөөр хараалагдаһан юм. Тиигээд энэ проектын хаа хаанагүй тунхаглагдахада, бүхы дэлхэйн хүн зон һайшааһан байна. Энэ проект соо хараалагдаһан хэмжээ-ябуулганууд Советскэ правительствын гадаадын политикын тодорхой зорилгонь, гол анхаралаа табидаг асуудалынь гэжэ тэдэнэр ойлгоно.

Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгые дуулаад, буу зэбсэг хуряаха тухай советскэ договорой проекттэй танилсаад байхадаа, дэлхэй дээрэ амгалан байдал тогтоохо хүсэлтэй хүнүүд Советскэ Союзай гадаадын политикые дэмжэнэ. Гэхэтэй хамта баруун гүрэнүүдэй хархис шэглэлтэй хэблэл нүхэр Хрущевой хэлэһэн үгые, советскэ договорой проектые буруугаар тайлбарилхаяа оролдоһон байна.

Нүхэр Хрущевой хэлэһэн үгэ соо совет эрдэмтэдэй, инженернүүдэй бии болгоһон континентнүүд хоорондын шэнэ ракетэ тухай гол түлэб дурдагдана гээд империалистическэ монополинуудай газетэнүүд бэшэнэ бшуу. Нээрэйшье Н. С. Хрущев сэрэг дай хэхэ хүсэлтэй США-гэй зарим этэгээдүүдтэ шангаар уридшалан һануулһан юм. Континентнүүд хоорондын шэнэ советскэ ракетэнүүдые зууранъ тогтоохо арга хүсэн байхагүй. Энэ ракетэ хайшаашье ниидэн ошожо, шагаагдаһан ямаршье юумэ тудаха байна гээд нүхэр Хрущев мэдүүлээ һэн. Зүгөөр дэлхэй дээрэ тохёолдоһон бодото эрхэ байдалые хараада абажа, баруун гүрэнүүдэй политигуудай буу зэбсэг хуряахын түлөө оролдолго гаргахыень нүхэр Хрущев уряалаа. Шэнэ түхэлэй ракетэ тухай нимэл зорилготойгоор Н. С. Хрущев дурдаһан байна бшуу. Зүгөөр буржуазиин хүлһэншэд нүхэр Хрущевой хэлэһэн үгэ, договорой советскэ проект тухай худал хуурмаг юумэнүүдые һайса бэшээ. Үнгэржэ ерэхэдээ континентнүүд хоорондын ракетэ үгы гээд харуулхые оролдобо. Эб найрамдалда аюул тохёолдуулһан хорото муухай хүсэн гэжэ зарим газетэнүүд шэнэ ракетые тайлбарилаа. СССР «ракетэнүүдээр занана» гэжэ «Нью-Йорк Геральд Трибюн» газетэ бэшэһэн байха юм.

Харин тиихэдэ буржуазиин хүлһэншэд Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгын текстые, бүгэдөөрөө, хүсэдөөр буу зэбсэг хуряалгые шата шатаар бэелүүлхэ тухай договорой советскэ проектые урдаа табяад байгаа бшуу. Договорой тэрэ проект соонь ракетнэ зэбсэгые түрүүлэн үгы хэжэ, буу зэбсэг хуряалга бэелүүлхэ тухай хэлэгдэһэн байна. Гэхэ зуура советскэ проектые эдэ хархис этэгээдүүд һайса уншаһаншье һаа, нимэ туйлай хүсэтэй зэбсэгтэй гүрэн бүхэн тэрэнээ өөрынгөө аша туһада хэрэглэхэ гэжэ һанана. Империализмын ёһо заншалаар хүмүүжүүлэгдэһэн хүнүүд лэ иимэшүүгээр бодохо байнал. Советскэ правительство, совет арад нимэ туйлай ехэ хүсэтэй шэнэ ракетэеэ эзэрхэг түримхэйшүүлэй ама татахын түлөө хэрэглэнэ гээд тэдэнэр ойлгодоггүй гү, али ойлгохо хүсэлгүй гээшэ ааб даа.

Зүгөөр Советскэ Союзай эб найрамдал тогтоохо, буу зэбсэг хуряаха хүсэлтэй байһые юрын хүнүүд һайса ойлгодог боложо байна. Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэ, 18 гүрэнүүдһээ бүридэһэн комитедэй заседаниинуудта Советскэ правительствын гаргаһан үүсхэл хадаа буу зэбсэг хуряаха хараа бодолой улам ехээр дэлгэрхэ ябадалда туһа нэмэри болохонь дамжаггүй. Иимэ үнэн зүб бодолтой хүнүүдэй бүхы дэлхэй дээрэ, тэрэ тоодо капиталис гол оронуудта эдэбхитэйгээр тэмсэхээр бэлэн болоходонь эб найрамдал тогтоохо, буу зэбсэг хуряаха хэрэг бэелүүлэгдэхэ.

«Олониитэ зоной эдэбхитэйгээр тэмсээ һаа, эб найрамдал тогтоогдохо» гэжэ Н. С. Хрущев хэлээ һэн. Дайн байлдаа усадхахын түлөө ямар харгы замаар ябаха ёһотойб гэжэ Н. С. Хрущев иигэжэ тодорхойгоор заагаа бшуу.

**

Энэ оной мартын 19-дэ Алжирта буудалдаа зогсоохо хэлсээн хүсэндөө ороһон байна. Алжирай арад өөрынгөө эрхэ сүлөөгэй түлөө долоон жэлэй туршада шанга байлдаа хээ. Тиигэжэ Алжирай бэеэ даанхай байдалтай болохо тухай хэлсээн баталагдаба. Эшэгүүритэ муухай колониальна гуримые эсэслэн усадхаха тухай үшөө нэгэ ехэ алхам хэгдэбэ.

Алжирай арад зон, тэдэнэй нүхэдүүд баяртай байна. Гэбэшье мүнөө үедэ тохёолдоһон эрхэ байдалые тэдэнэр бодомжотойгоор сэгнэнэ. Эвианда баталагдаһан хэлсээнүүдые бэелүүлхын тулада шанга тэмсэл хэхэ хэрэгтэй гэжэ тэдэнэр ойлгоно.

Франциин зарим парламентаринууд Эвианай хэлсээнүүдые «урбалта» гэжэ соносхоно. Харин тиихэдэнь хүтэлбэрилхы бүлэглэлнүүд, тэдэнэй хэблэл ондоо арга мэхэ гаргана. Аман дээрээ тэдэ хэлсээнүүдые һайшааһан шэнги болоод, үнэн дээрээ Алжирай бэеэ даанхай байдалтай, газар уһанайнь бүрин бүтэн байха эрхые тэдэ хэлсээнүүдэй гол удхань гэжэ, тодорхойлон эдэнэр харуулха дурагүй.

Франциин колониальна буржуази Эвианда баталагдаһан хэлсээнүүдые Алжирай арадта бариһан бэлэгнай гэһэншүүгээр харуулхые оролдоно бшуу. Үнэндөө Франциин колониалистнууд иимэ хэлсээнүүдые заатагүй баталха баатай болоо һэн. Баатарлиг тэмсэл соогуур бэеэ даанхай байха эрхээ олоһон Алжирай гайхамшагта патриодуудай урдаһаа Франциин сэрэгэй машина сохилто үгэжэ шадахагүй байба. Энэ хадаа француз арадай, бусад оронуудай арадуудай демократическа, колониализмда эсэргүү хүсэнүүдэй илалта болоно. «Хэхэ дурагүй юумэеэ де Голь хэжэ байна» гээд «Нью-Йорк Геральд Трибюн» гэдэг Америкын буржуазна газетэ мэдэрхэ ушартай болоо һэн.

Эвианай хэлсээнүүд маанадай оролдолгоор баталагдаа, гээд Франциин колониалистнууд тайлбарилха хүсэлтэй. Үнэндөө эдэнэр Алжирта бэеэ даанхай байдал олгохо хэлсээе аргатайл һаань үгы хэхэ зорилготой байна ха юм. Юуб гэхэдэ, буудалдаа зогсооһоной шье һүүлээр ОАС-эй алууршад Алжирта хорото хэрэгүүдээ бэелүүлһээр.

Тиимэһээ Эвианда баталагдаһан хэлсээнүүдые бодотоор бэелүүлхын түлөө Алжирай патриодууд, француз арадай демократическа хүсэнүүд һэргылэмжэтэй, хархис этэгээдүүдэй добтолгодо харюу үгэхөөр бэлэн байха ушартай.

Апрелиин 8-да Францида референдум үнгэргэгдэхэ. Тэндэ харюу үгэхэ тусхай асуудалнууд зорюута зохёогоотой юм. Эвианай хэлсээнүүдые һайшаажа, Алжирай бэеэ даанхай байдалтай болохын түлөө һунгагшад дуугаа үгэхэтээ хамта, де Голлиин правительстводо этигэжэ байһанаа мэдэрхэ баатай болоно ха.

Я. Мазор.

Гизенгын түрэлхид ООН-эй Конгодохи хэрэгые даагша Роберт Гардинерта бэшэг эльгээгээ

ПАРИЖ, мартын 24. (ТАСС). Конгын арадай эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэдэг дүлэтэ патриот, Конгын патриодуудай хүтэлбэрилэгшэ Антуан Гизенга Боламбемба арал дээрэ гансаараа хаагдаад, зобожо тулижа байна. Гизенгые хатуу шангаар, муугаар байлгана. Антуан Гизенгын ами наһанай түлөө һанаагаа зобожо байһан түрэлхидынь Гизенгые иигэжэ зобоожо байһаниень буруушаана. Тиигээд ООН-дэ тэдэ бэшэг эльгээгээ.

АФП агентствын корреспондентын Леопольдвильһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, Гизенгын эхэ, тэрэнэй бүлын гэшүүд ООН-эй Конгодохи хэрэгүүдэй хүтэлбэрилэгшэ Роберт Гардинер гэгшэдэ бэшэг эльгээһэн байна. Гизенга үдэртөө оройдоол нэгэ дахин эдеэлнэ, жаахан байрада тэрэниие байлгана. Хажуудань хоёр солдат ходо хаража байна. Тиигээдшье Боламбемба арал дээрэхи климат Гизенгын бэе махабадада таарахагүй байна бшуу. Яахадааб гэхэдэ, «уушхамни үбшэн» гэжэ тэрэ хэлэнэ гээд бэшэг соонь заагдана.

Алжиртахи байдал

ПАРИЖ, мартын 25. (ТАСС). «Хэтэрмэ» этэгээдүүд Алжирта үсэгэлдэр алуур хюдалга хэхэ хэрэгээ дахин эхилээ. Франс Пресс агентствын мэдээсэһээр, үсэгэлдэр Алжирта 13 хүн алуулаа, 20 хүн шархатаа. Алжирай ниислэлэй барилгын нэгэ талмай дээрэ правительствын байшан тээшэ шэглүүлэгдэһэн миномедуудай батарей олдобо.

Алжир городой шадархи Баб-эль-Уэдэдэ Франциин сэрэгүүд нэгжэхэдээ олон буу, тэһэрдэг зүйл, сэрэгэй хэрэгсэлнүүдые буляан абаһан байна. Тэдэнэй нэгжэжэ ябахадань нэгэ байшан соо фашистнуудай туг олдоо.

Урда Вьетнамда арадта эсэргүү шэрүүн шанга дайн байлдаан боложо байнхай. Хүн зониие хайра гамгүйгөөр аладаг хюдадаг бандые толгойлдог католическа священник Аугустино тухай статья болон фотозурагуудые Италиин «Эуропео» гэжэ журнал һаяхан толилоо. Сайгоной центральна правительствотай бэеэ даанхай багахан отрядые Аугустино командалдаг юм. Энэ отрядай шэбээлдэг Хүн тосхон өөрын хуулитай бэеэ даанхай республика болгогдонхой гэжэ хэлэхэдэ болохо байна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Аугустино өөрынгөө отрядай үмэнэ зогсожо байна.

«Эуропео» журналһаа абтаһан зураг.

Франциин правительство Алжирта амнисти соносхобо

ПАРИЖ, мартын 24. (ТАСС). «Алжирта болоһон восстанида хабаатай (Алжирай арадай национально-сүлөөрэлгын баатарлиг тэмсэлые тусхайта бүлэглэлнүүд мүнөөшье иигэжэ нэрлэһээр) гэмтэ хэрэгүүд тухай» амнисти соносхоһон декрет «Журналь Офисьел» гэдэг правительственна вестнигтэ гараба. Амнисти соносхоһон декрет түргөөр гаргаха тушаа Эвианда баталагдаһан хэлсээндэ оруулагдаһан юм.

1954—1961 онуудай үедэ национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ хабаадаһанай гү, али тэрээндэ туһа хүргэһэнэй түлөө сүүдлэгдэһэн Алжирай национальностиин бүхы эрхэтэд амнистида орохо байна. 1954 оной ноябриин 1-нэй урда тээ Алжирай политическэ гуримые хубилгаха һэдэлгэ гаргаһан Алжирай хүнүүд мүн лэ амнистида хабаадаха болоно. Декрет соо заагдаһанай ёһоор, Алжирта буудалдаанай болюулагдаһанһаа хойшо 20 үдэрэй туршада политическэ гэмээр хаагдаһан хүнүүд табигдаха ёһотой. Алжирай арадай национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ хабаадагшадта туһа хүргэһэнэй түлөө сүүдлэгдэһэн француз эрхэтэд мүн лэ сүлөөлэгдэхэ.

Алжирай эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэгшэдые сүлөөлхэ гэһэн мэдээсэлые Алжирай арад, Франциин үргэн олониитэ зон ехэ ханамжатайгаар угтаба. Амнисти соносхоһон декрет гаргалга хадаа Эвианай хэлсээнүүдые бодотоор бэелүүлхэ хэрэгэй нэгэ ехэ алхамынь болоно гээд тэмдэглэхэ шухала.

Гэхэтэй хамта энэ соносхогдоһон амнисти бүгэдэндэ хабаатай бэшэ гээд тэндэнь заагдана. Зүгөөр бүгэдэндэ хабаатай амнисти соносхогдохо ёһотой гэжэ Эвианда баталагдаһан хэлсээнүүд дотор бэшээтэй юм. Алжирай түрмэнүүдтэ мүнөө зобожо тулижа байһан лэ хүнүүдтэ үсэгэлдэр тунхаглагдаһан декрет хабаатай. Гэхэ зуура Франциин түрмэнүүдтэ 10 мянга тухай Алжирай патриодууд зобоогдожо байна бшуу.

Алжирай бүхы патриодуудые, Алжирай арадай эрхэ сүлөөтэй, бэеэ даанхай байдалтай байха эрхые хамгаалһан бүхы француздуудые дары сүлөөлхэ эрилтэ Франциин олониитэ табина.

Совет а[…] Румынида […] байн[…]

БУХАРЕСТ, м[…]
(ТАСС). ВЛКСМ-[…]
һурагшанарай де[…]
рест ерээд байна. […]
Воронежскэ обла[…]
тедэй нэгэдэхи сек[…]
Павлов делегацин[…]
Делегациин гэшү[…]
да 15 хонохо. Ру[…]
рагшадай ажабай[…]
ралсалтай, залуу[…]
лон һурагшадай […]
нуудай ажал хүдэ[…]
дэнэр танилсаха ю[…]

Гайхамша[…]

ПРАГА, мартын […]
Мостовецкэ район[…]
нуудай забастов[…]
хойшо 30 жэл ү[…]
до зорюулагдаһан […]
лой суглаан М[…]
үсэгэлдэр болобо […]
Чехословакида б[…]
ехэ, эмхитэй һай[…]
гэгдэһэн забас[…]
хүдэлмэришэн ан[…]
дэлөөнүүдэй нэ[…]
байгаа бшуу. КП[…]
гэй делегациин т[…]
дэнь заседанида […]
хүн зон хани халу[…]
шалба. А. Новотн[…]
ЦК-гэй тэрэ деле[…]
гойлжо ябаа. КПЧ[…]
политбюрогой гэш[…]
эй правительствы[…]
шын орлогшо Я. […]
заседанида үгэ хэ[…]
Хойто Чехиин […]
бассейнэй шахтер[…]
гэй XII съездын […]
абаһан уялганууд[…]
нодо барюулба. […]
хоёрдохи квартал[…]
гадуур 228640 то[…]
үгэхэ гэжэ тэдэн[…]
хэй.

Гизен[…] сүлөөл[…]

ЛОНДОН, […]
(ТАСС). Африкы[…]
цинуудай Лондон[…]
Комитет Конгын […]
вода хандажа, А[…]
гые сүлөөлхыень […]
уряалба.
Политическэ, […]
найнгаа талаар К[…]
хамта байхын түл[…]
лис эзэмдэгшэд[…]
эзэрхэг түримхэй[…]
шодто эсэргүүгэ[…]
Республикын түр[…]
хүсэнүүд тэмсэд[…]
Гизенгые түрмэд[…]
ушар Конгын түр[…]
сэнүүдтэ хархис […]
добтолһон нэгэ ба[…]
но гэжэ тус Ком[…]
соогоо тэмдэглэнэ […]
Антуан Гизенгые […]
НАТО-гэй үгэсэлг[…]
сэхын түлөө Афр[…]
нүүдэй тэмсэхые […]
ганизацинуудай […]
уряалба.

Субандрио […] мэдүүл[…]

ДЖАКАРТА, м[…]
(ТАСС). Баруун И[…]
Индонези Голлан[…]
хоорондо болоһон […]
сээнүүдтэ ямаршье[…]
туйлагдаагүй гээд […]
хэрэгүүдэй минис[…]
дрио мартын 24-д[…]
Антара агентств[…]
һээр, Индонези Го[…]
рой хоорондо гур[…]
туршада США-д[…]
хэлсээнүүдэй дун[…]
мэдээсэхээе Субан[…]
дент Сукарнотай […]
дон соо уулзаба. […]
Гадаадын хэрэг[…]
нистр президенттэ[…]
һаа үлүү саг соо х[…]
Голландитай хэ[…]
хэлсээнүүдтэ «үн[…]
шье дүн туйлагда[…]
президенттэй хө[…]
һүүлээр гадаадын […]
министр корреспо[…]
мэдээсэбэ.

МЭДЭЭ[…]

РСФСР-эй Верх[…]
дэй Президиум[…]
РСФСР-эй Бэлэд[…]
стерство РСФСР-э[…]
дай министерство […]
даба.

Реда[…]
Ц. Ц. […]

Манай адрес, телефо[…]

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, […] ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора —46-32. зам. ре[…] 32-74, ответ. секретаря—27-37, отделов партийной […] пропаганды—24-74, сельского хозяйства и советс[…] тельства—47-59, промышленности и транспорта, […] —35-14, культуры—34-05, писем и рабсельк[…] отдел переводов и корректорская—35-95, бухгалтер[…] Для междугородных переговсров—16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства […] Бурятской АССР.

Н00632. Зак. […]